

Rev. Sojar je prišel po nagrado \$25.00.

Naši čitatelji se menda še prav dobro spominjajo člankov pod naslovom "KRŠČANSTVO", v katerih je bilo razmotirano med drugim Kanonično pravo papeža in kjer smo ponudili 25 dolarjev nagrade, ako nam kedo dokaže, da nismo pisali resnice. Ker se ni nikdo oglasil, opozarjali smo opetovano na to nagrado, vedeli smo, da na ta način bodemo moralno prisilili našo duhovščino, da ali z molkom potrdi naša razmotrivanja kot resnična ali pa bo dokazala, da smo v zmoti. Na vsak način mi smo hoteli, da narod zve resnico. V pondeljek 27. jan. ob peti uri zvečer pride v naš urad Rev. Sojar v spremstvu advokata Hruby, o katerem se je toliko govorilo, da zna pravilno slovensščino, a še slovenski govoriti ni znal. Ko sta vstopila, sta takoj vprašala po uredniku Mayerju, kateremu sta razodela svojo misijo. Advokat Hruby je rekel (ne v slovenskem jeziku): Prišla sva po tistih \$25 in hitro pokazal knjigo in stran, kjer naj bi stalo zapisano ravno obratno, kar smo mi pisali. — "Fourflush" bluff, kateri se čisto opazi pri kakih čikaških čifut-skih advokatih na sodiščih, je maletel pri nas na odpor, in ko je go-spoda uvidela, da nismo tako E. Z. (i-zi) smo napravili kompromis, da Rev. Sojar pusti tisto knjigo zvano "Elements of Ecclesiastical Law," spisal S. B. Smith, (knjiga prva) v našem uredništvu pod po-gojem, da naš upravnik in pisec onih člankov, knjigo pregleda in če najde kako točko v uweji, ki je v protislovju z našo pisavo, da bo vse preklical v "Glas Svobode" in "Amer. Slovenec" in izpla-čal nagrado \$25.00. — Potem so bila stavljena razna vprašanja, o katerih pa ne bomo tu razpravljali in to na željo Rev. Sojarja, kateri nas je s dopisnico prosil, da o stvari molčimo. Podpisal se je kot mož-beseda in zato hočemo ostati tudi mi mož-beseda. Imeli smo eden teden časa, da tisto knjigo prečitamo. Knjigo smo pre-čitali, oziroma pregledali samo toliko, da smo se uverili, da je ista popolnoma taka kot naša.

Dne 3. t. m. (ponedeljek) po šesti uri zvečer je nas Rev. Sojar zopet obiskal, z dobrim namenom, da se pozdravi od nas za \$25.00 težji.

V navzočnosti urednika, upravnika in akademika Josipa Zaver-tnika, bivšega upravnika "Proletarca" je Rev. Sojar vprašal na-šega upravnika, ako je pripravljen dati nagrado. Upravnik pa mu odgovori: Na podlagi te knjige, ne bodele dobili niti centa, ker kar je pisano v isti na dolgo in široko smo mi zapisali v našem listu s par besedami. Rev. Sojar pa reče, dobro, jaz vam bom pa dokazal, da se motite. Razume se, da na ta način ne bi nikamor prišli, zato je upravnik odprl knjigo in začel brati poglavja, ne pa samo en stav-vek; Rev. Sojar pa je vsemu dobro sledil in hotel celo stvar spravi-ti na svoj mlin, kar pa se ni dalo. Za vzgled naj omenimo tu samo prvi odstavek papeževga prava, kot smo ga zapisali v G. S., ki se glasi: Ustave princev niso višje, ampak so subordinirane cerkvenim ustanovam. Smithova knjiga pravi: Cerkvene postave so najvišje v duševnih in posvetnih stvarih, kedar se gre za blagostanje duše. Iz tega sledi, da noben absoluten vladar, nobena država nima pravice delati takih zakonov, ki bi bili nasprotni zakonom papeža in cerk-venim zakonom. Rev. Sojar ni hotel tega na noben način prizna-ti. Po dolgi debati je sodrug Zavertnik stavil primero in vprašal Rev. Sojarja: Ali Vi priznate, da francoska republika, vlada, ni prav storila, ker je napravila zakon, da se krščanski nauk zabrani v šolah in tako napravila zakon, ki je v popolnem nasprotstvu s cerk-venimi postavami.

Rev. Sojar: Priznam. In vlada ne bi smela kaj takega storiti, ker v tem oziru ima cerkveno pravo moč nad posvetnem in posvet-ni zakon se bi moral pokoriti, ker tu se gre za duševno izveličanje. Kaj pa je vlada? Ali ista ne obstoji iz katoličanov, ki z davki vzdr-žujejo šole.

Zavertnik: Res je, da je na Francoskem veliko katoličanov, a zanikati pa ne morete, da ni takih, ki nič ne verujejo, ki so odpad-niki, protestantje itd. in ti tudi plačujejo davke in podpirajo šole.

Rev. Sojar se je tu sam vjel in priznal, da je tako. Pa če tudi Rev. Sojar tega ne bi hotel priznati, to vsak ve, da je tako in tako razlaga tudi S. B. Smith. Razume se, da Rev. Sojar je trdil svojo, mi se pa samo držali tega kar piše knjiga in kar smo mi pisali, pa nič drugega.

Tako smo stali na par točkah cele dve ure, a bilo pa je rešiti 33 točk. Rev. Sojar uvidevaajoč, da se ne damo kar tako z lahka zapeljati, bi se bil celo rad pogodil za DVANAJST DOLARJEV, pa tudi to ni šlo, ker nam ni za tistih \$25, pač pa se gre tu če smo pisali laž ali resnico. In do sedaj ni Rev. Sojar še ničesar dokazal. Pač pa je nazadnje rekel: "Ne rečem, da je vse, kar ste pisali laž, pač pa te točk (pokazal nam je pet točk) ne odobravam, ker iste so veljavne za srednji vek, toraj niso več merodajne za te čase". Tu-di tisto smo mu hitro dokazali, da ni tako, temveč ravno nasprotno, ker zakon, enkrat sprejet in ni bil ovržen, je vedno veljaven, negle-da na to, če se ga kedo poslužuje ali ne.

Ker je videl, da nič ne opravi, je rekel: Tako ne pridemo do no-benega zaključka, najbolje bi bilo, da damo to knjigo in prestavo našega članka kakim tretjim osebi, da ona presodi in se potem tega držimo. On je predlagal, da izročimo stvar advokatu Hruby, ki je študirar človek. Mi smo mu pa enostavno povedali, da Hruby, član Kolumbovih Vitezov, ne more nepristransko soditi. Sicer pa on lahko da stvar komur hoče, mi bomo dali zopet našo stvar na-šemu advokatu. Tudi to ni bilo prav Rev. Sojarju, ker on ni nika-kor pri volji plačati iz svojega žepa advokatu kakih \$50.00, nazad-nje pa ne bi še nič dobil. Tako malo vere ima Rev. Sojar, da bi do-bil nagrado, posebno če je še vedno tistega mnenja, da od nas se proklete težka dobi denar.

Na vszadnje pa je rekel g. Sojar: Da on molčati ne more in bo povedal svojo razlago v A. S. in sicer v dostojnem in ne žaljivem tonu, ker to mora storiti, a mi naj pa reagiramo.

Da pa bodo naši naročniki vedeli, kako opasen mora biti člo-vek, kedar ima kak popravek s cerkvenimi oblastvi, če jih že tako i-menujemo, naj omenimo, da tisti advokat, ki je prvič prišel s Rev. Sojarjem, da dokaže, da to kar smo mi pisali ni nikjer zapisano v tisti knjigi, je prinesel samo eno knjigo, medtemko so v resnici tri knjige. Drugi dve knjigi sta pustila doma, češ kar je v onih dveh knjigah zapisano in kar je povzeto iz onih knjig, ne bodo našli v tej knjigi in tako jim bova najlažje dokazala, da so pisali nekaj, kar ni nikjer zapisano v prvi knjigi. Razume se, da sta hotela doseči nagrado z velikanskim bluffom, ki pa se je izjalovil. Rev. Sojar je bil zelo presenečen, ko smo mu pokazali knjigo št. II.

Razgled po svetu.

Avstro-Ogrsko.

Dunaj. — Sporazumljenje voja-ških brezzičnih brzojavnih postaj na Dunaju, v Graeu in na južni meji monarhije je bilo v zadnjem času silno moteno. Takoj uvede-na preiskava je dokazala, da so je-zuitski samostani v Gracu, Moed-lingu in drugod električne toke lovili. Vsled tega jim je zaukaza-no, da morajo odstraniti svoje brezzične brzojavne postaje, ker so proti državnemu monopolu. (Op-ur. Naj bi to izvršil kdo drugi; to bi bila veleizdaja!)

Dunaj. — Stric cesarja Fran-kožefa, nadvojvoda Rajner je v starosti 87 let umrl. Od leta 1872 je bil Feldzeugmeister in zapoved-nik deželne brambe, 1873 pred-sednik dunajske svetovne razsta-ve in častni član akademije znanosti.

Nemčija.

Berolin. — Ponudba Chas. Fin-ley v New Yorku, da plača en mi-lion dolarjev dr. Friedmann-u za njegovo iznajdbo krvne sirtke (serum) proti jetiki, je v medi-cinskih krogih zbudila silno po-zornost, toda nekateri smatrajo to za reklamni trik. Friedmann je minuli teden rekel, da bo krvno sirtko dal vladi v preiskavo, ali besedo ni držal. Poslednjo soboto večer je na neki časnik v New York brzojavil, da se takoj poda na pot v New York, toda tudi tu se je premislil.

Friedmann se tudi brani govo-riti o ponudbi. Vse vedenje dok-torja se sedaj celo njegovim pri-jateljem čudno vidi. Sedaj leči ve-liko jetičnih, med njimi 15 Ame-ričanov. Eni trdijo, da doseže iz-vrstne vspehe, a drugi so zopet bolj skeptični in pravijo, da dok-tor ne razumi svoje paciente pra-vilno zdraviti. Tudi so njegove ce-ne silno visoke ter je moral neki bolnik plačati \$1000 za lečenje; drugi pravijo da so morali plačati \$10 za preiskavo in \$25 za en-kratno vbrizgo. Dr. Friedmann pravi, da je pri nemških zdravni-kih običajno, da računajo po pre-moženju bolnika.

Francija.

Paris. — Naraščaj Sene je ve-dno grožljnejši. Pritoki so vsled deževja preplavljeni in vremenski urad prorokuje, da bo v prihod-njih 24 urah voda še za 2 čevlja narastla. V nedeljo so bile do ma-lega vse ladjedelnice pod vodo, in plovstvo je popolnoma vstavljeno. Silna nevarnost preti, da vdre vo-da v podzemlske železnice, zara-di tega delajo jeze v obrambo pro-ti navalu.

Paris. — Zlati, ki so v posled-njih mesecih dosegli nagrado 20 cent. pri dolarju, so skoraj docela prešli iz prometa, ter jih imajo sa-mo še ameriške filialne banke. Bo-jazen pred vojno, ki vlada tu že tri mesece, je vzrok odtega zlatov iz cirkulacije.

Velika Britanija.

London. — Dne 2. t. m. so pre-mogarji na Angleškem in v Wa-les-u zopet dobili povišano plačo za 5 odstotkov; dobili so že okto-bra meseca zboljšano plačo, tako, da sedaj znaša 40 odstotkov preko "Standard"-plače leta 1888. Cena premoga je šla v minulih 20 letih vedno kviško, tedaj je bilo opravi-čeno, da tudi delavei nekoliko od dobička dobijo; in to temveč, ko v zadnjem času gredo cene ži-vil kviško.

Poslednje povišanje /mézde je bilo sklenjeno potom posredoval-ne oblasti med zastopniki lastni-kov premogovnikov in majnerske unije. 400,000 delaveev, ki pripa-da k majnerski zvezi (Federation) je deležnih povišanja plače.

Tisti premogarji v Skociji in južnem Walesu, ki k federaciji ne pripadajo, se za zboljšanje pla-če sedaj bojujejo.

Iz Balkana.

SIMPATIJA ZA GRKE.

Novi naselniški zakon je prestra-šil italijansko vlado.

Rim. — Bissolate in nekteri so-cialistični poslanci so se v itali-janskem parlamentu z vso unemo zavzeli v prilog Grške, ki zahte-ra egejske otoke, kateri so bili od Italijanov zasedeni ter jih sedaj močjejo izročiti. Bissolate in nje-govi tovariši upajo, da bodo vpliva-li na javno mnenje in prisilili vla-do, da Grčiji izroči otoke, ki so pretežno obljubljeni z Grki.

Grški socialisti so "apelirali na italijanski narod ter prosili za po-moč v boju Grške proti Turčiji.

Vlada je zaradi novega nasel-niškega zakona Zdr. držav v sil-nih skrbih ter se boji, da se bodo strožje odredbe vporablale proti italijanskim priselnikom. Italijan-ska vlada je zadovoljna, če se mnogo laških delaveev izseli, ker veliko njih pošlje v domovino mnogo denarja in veliko tisočev pride nazaj z malim premoženjem. Vlada pa hoče omejiti izselitev zločincev v Zdr. države s tem, da bodo potni listi vsebovali fotogra-fijo dotičnika, da zabrani vpora-be falzificiranih listin.

London. — Berolinski dopiso-valec "Expressa", poroča, da je Nemški cesar dal njegovemu po-slaniku v Sofiji osebno navodilo, naj pri kralju Ferdinandu posre-duje, da opusti opozicijo proti od-porte ponujani mirovni pogodbi. "Times" se iz Carigrada poro-ča, da turška vlada finančno pod-poro išče, a ravnatelj Nemške banke je odklonil vsako predlugo-mo, dokler se mir ne sklene. Na-rodni obrambni komite namerava pobirati davke po pet od sto, od imetja premožnih oseb.

London. — Turška vlada je svojim mirovnim pooblaščenecem strogo zaukazala, da nimajo an-gleško glavno mesto zapustiti, predno se nasprotstva dejansko ne pričnejo. V istem smislu se gla-sé tudi na armadne poveljništva dana navodila: Nobeden streš se nima oddati, dokler zavezniki ne napadejo.

Malo pred odhodom je dr. Da-new, vodja bolgarske delegacije, ponovil svojo izjavo, katero je dal pred tedni ob prihodu v Lon-don: Da Balkanski narodi so sprejeli "Monroe-doktrino" in nameravajo postati "Amerikanci Evrope". Tudi je povdarjal, da so se delegati že od pričetka vzdr-žali vsakih spletkarij. Že od pri-četka so bile jasne zahteve proti premaganem nasprotniku.

"Zastopniki Balkanskih dr-žav" pravi dr. Danew", ne bi v svojo škodo toliko časa čakali s ponovno vojno. To so edino radi tega storili, da velevlastim vstre-žejo. Porta je morala sprediti, da je z njenim gospodstvom v Ev-ropi za vselej pri kraju, ker to ni-slo potrdili samo zavezniki, mar-več tudi velevlasti. Turčija se je branila to dejstvo mirnim potom pripoznati. K tem se ji mora se-daj z orožjem prisiliti."

Osman Nizami paša, vodja tur-ške delegacije pravi, da je smeš-no, ko se zavezniki nadejajo v par dneh z naskokom zavzeti Drino-polje. Zavezniki so zavrgli načrt, da bi Drinopolje izstradali.

Dvomi.

Naš naročnik iz Arkansasa nam piše: "Na moje vprašanje z dne 3. t. m. ste mi odgovorili, da je v Ameriki nekaj nad 90 slovenskih duhovnov. Jaz sem vedno mislil, da sta samo dva, Kranjec in So-jar, ker se samo o teh dveh sliši v javnosti. Ne vem če sta ta dva najbolj učena slovenska duhovna ali pa strašansko neumna tepea? Prosim odgovora".

Naš odgovor je: Sodite jih po njih zasluženju in pisavi.

Razne novice.

Proti socialističnem senatorju.

Topeka, Kans. — Volilni komi-te državnega senata je proglasil volitev socialističnega senatorja Cord Stanton, neveljavnim in od-redil, E. Porter-ja umestiti. Stan-ton je v nekem govoru izjavil, da večina članov legislature izrablja svojo politično moč za svoje ose-bne koristi in da, če se ne bodo po-boljšali, bodo delavei voljeni na njih mesta. Ni pa še gotovo, če bo senat sprejel priporočilo volilnega komiteja.

V Vermontu so vislice odpravljene

Montpellier, Ver. — Od sedaj dalje ne bodo na smrt obsojeni zločinci obešeni, marveč z elektro-ko usmrčeni. Tozadevni zakon je bil sprejet v obeh zbornicah in podpisan od gubernerja Flatche-ra. —

Paketna pošta se obnese.

Washington, D. C. — Število znamk za paketno pošto, ki so bile do 22. m. m. tiskane in razposlane znaša 339,500,000. Cela vrednost teh znamk je \$18,011,120. Chicago je prejela 46,000,000 znamk, St. Louis stoji na drugim mestu z 15,200,000 in New York na tretjem z 15,000,000 znamk.

Zemlja se pogreza.

Wilkesbarre, Pa. — Silna pani-ka je med prebivalstvom zavlada-la, ker se ob mestni meji zemlja pogreza. Stanovaleci so hiše izpraz-nili. Zrušenje rovov je povzročilo, da se zemlja pogrezuje.

Parnik v nevarnosti.

Manila, Filipine. — Angleški parnik "Yinghow" leži brez na-de na skalovju pred otokom Lu-zon; 200 popotnikov je na krovu. Križarka "Cincinnati" je odpo-slana v pomoč.

Delo odložili.

Boston. — Pettisoč šivilj, v preko 40 tovarn v tukašnjim me-stu je 3. t. m. delo odložilo. — Stavka je bila proglašena, ker so delodajalci odklonili zahtevo po 8 urnim delu in povišanje plače.

Rojaka ubilo.

Iz Clevelanda nam poročajo: 31. januarja je lokomotivo ubilo rojaka Martina Kuhar. Imenovani je bil član društva št. 87 S. S. P. Z. Bil je oženjen šele 9 mesecev. Zapušča ženo in enega brata. Do-pis prihodnjič.

Na višku časa.

New York. — "Družba za do-brobit in v korist za delo nezmož-nih — konj", katere članice so dame iz "gorenjih štiri sto", je s stroški \$50,000 zgradila konjsko bolnišnico. Da na poti boljšanja se nahajajočim živalim ne pri-manjkuje svežega zraka, je na strehi napravljen vrt. Konje spravlja-jo vsaki dan z električnim dvigalom v vrt.

Zaloga kave.

London. — Komite za cenilo kave je tu zboroval in bilo je po-ročano, da je bilo v Zdr. državah prodane kave 931,000 vreč. 3. fe-bruarja bo v Evropi 300,000 vreč na trg danih, a potem se je v tem letu ne bo več prodalo. Za v Evropi na prodaj prištete kave ima ko-mite že sedaj v rokah po 17.40 za vrečo, kar se da sklepati na dobro povprečno ceno.

Največja bojna ladja sveta.

Newcastle, Anglija. — Največja in najjačja bojna ladja sveta "Rio de Janeiro", ki je bila v tu-kajšnji ladjedelnici zgrajena za braziljansko vlado, je bila dne 22. m. m. v morje spuščena. Veli-kan razrine vode 27,500 ton in bo vozil 24 vozlov na uro. Opremljen bo s 14 dvanaest palčnimi in 20 šestpalčnimi topovi.

Novi governor g. Dunne je prevzel urad.

Springfield, Ill. — Vpeljavna svečanost v državnem glavnem mestu se je vršila dne 3. t. m. med sneženimi metežem, kakoršnjega v tej zimi še ni bilo. Novoizvoljeni governor Edward F. Dunne in nje-govo spremstvu so bili vzlic temu pravočasno na svojem mestu. 20 let ni bilo v Springfieldu sveča-nosti vpeljave demokratičnega go-vurnerja. Poslednji demokrat, ki je bil izvoljen za najvišji državni urad, bil je John P. Altgeld, ki je leta 1893 položil uradno prisego.

Abesinski cesar Menelik umrl.

London. — Iz Addis-Abela do-šla brzojavka pravi, da je Abesin-ski cesar Menelik umrl. Njegov naslednik princ Lidj Jeassu, prav-nuk umrlega, je dne 2. t. m. imel v glavno mesto vhod z velikanskim pompom.

Prince Lidj Jeassu je še le 17 let star ter je bil pred nekaj leti po Meneliku določen za naslednika. On je baje zelo naobrazen in pre-vladuje popolnoma nemški, fran-coski in angleški jezik v pisavi in govoru.

Slovenska naselbina

v Taft, Ill. — Lepo napreduje. Tam so premogovi rovi in kakor se nam poroča, so vsi naši rojaki napred-ni in zavedni delavei, trdni unio-vci. Plača je okoli \$3.00 na osem ur. Do sedaj so delali s polno pa-ro, vendar ne bi nikomur svetova-li, ki nima prijateljev, da bi tam šel sedaj za delom, ker se kaže, da bo "slek". Dopis prihodnjič.

Preosnova papeževe plemške garde.

Rim. — Papeževa plemška gar-da bo temeljito preosnovana. Do-slej so bili v gardo sprejeti iz-ključno člani starih plemenitih rodbin, ki so stanovale v kakšni stari papeževi provinciji. Po no-vi odredbi bodo v gardo sprejeti plemiči, iz ktersibode provincie ali dežele, toda plače ne bodo dobiva-li. A papežev blagoslov bodo do-bili brezplačno, ter se domneva, da bo dovolj "bogosluznih" ple-mičev, ki bodo za to ceno služili.

Štiristo romarjev utonilo.

Suakim, Egipt. — Okoli 400 mohamedanskih romarjev, ki so iz Indije nameravali v Mekko roma-ti, so bili v neki soteski med Me-dina in Yembo ob Rdečem morju od povenjen presenečeni in utoni-li. Romarji so se s konji in kame-lami vtaborili, ko je voda s silnim navalom pridrvila iz gorá.

Italija.

Rim. — Štiristo katoliških du-hovnov je na nadškofa v Bolog-ni vložilo prošnjo za povišanje plače, ker vsled velikanske dragi-nje s sedanjjo plačo nemorejo izha-jati. Za slučaj, da njih prošnja ne bo uslišana, "pobožni sluge go-spoda" grozijo s štrajkom. Nad-škof, ki ima silno visoko plačo in ogromne dohodka, se togoti nad "samogoltnostjo" svojih podlož-nih, ter jih spomina na "sv." pi-semski rek, po katerim nimajo zbirati zakladov tega sveta, ki jih žre rja in molji.

DENARJE V STARO DOMOVINO

pošiljamo:		
za \$ 10.30		50 kron.
za \$ 20.40		100 kron.
za \$ 40.80		200 kron.
za \$ 81.60		400 kron.
za \$ 102.00		500 kron.
za \$ 203.50		1000 kron.
za \$ 406.00		2000 kron.
za \$ 1015.00		5000 kron.

Poštarina je všteta pri teh vnotah. Doma se nakazane svote popolnoma izplačajo brez vinarja odbitka. Naše denarne pošiljave izplačuje c. kr. poštno hranilni urad v 11. do 12. dne.

Denarje nam poslati je najpriilne-je do \$50.00 v gotovini v priporočenem ali registriranem pismu, večje zneske no Domestic Postal Money Order ali pa New York Bank Draft.

FRANK SAKSER CO.
83 Cleveland St., New York
104 St., Clair Ave., N. E. Cleveland, Ohio

OD PLUGA DO KRONE

ZGODOVINSKI ROMAN. SPISAL JAKOB BEDENEC.

PRVI DEL.
(Nadaljevanje.)
VIII.

Ogenj so v tem časoma pogasili, in Selan videč, da ni nobene nevarnosti več za njegovo hišo, da nezvestnega Veho prinese vanjo, kjer mu določi v nadstropji sobo z dvema oknom. Drugo jutro pošlje Anica nemudoma na Zagorico po sestro Polonico, naj se takoj v Ljubljano odpravi k bratu in prevzame postrežbo pri bolniku. Strah in izredna soproca, iz katere se je izcimila nezvest, položili sta mladega inženerja za nekaj tednov na bolniško posteljo, kar je mestni zdravnik takoj drugo jutro prorokoval bolniku. Zategadelj, hkrone pa še iz katerega važnejega vzroka, poslala je Anica po Polonico domov, s čimer je zajedno zavezala tudi hudobne jezike.

Polonica, kmetsko dekle, pride v Ljubljano, kjer naj bi pri bolnem bratu, katerega kuha vročin ska bolezen, prevzela postrežbo, kakršna se spodobi gospodski izobraženemu človeku. Saj bi bila rada, vse rada, ali kaj, če ne zna streči gospodski! Na veliko srečo jo potolaži v tej stvari brat Jurij sam, rekoč: "Polona, kakor znaš, tako pa naredi, saj smo domači, in meni bo vse prav." Seveda se je Anica veliko trudila, da bi Polono hitro navadila njenega posla, kar se ji je tudi popolnoma posrečilo, kajti Polona je bila prav tako dobre glave in zlatavrednega spomina, kakor brat Jurij, zato so ljudje že doma govorili: "Polonica ima Jurijevo glavo." Predno je minilo šest tednov, bil je Jurij že na nogah, Polonica in Anica sta se pa tako spoprijaznili, da bi bila šla druga za drugo v ogenj! Kar je zvedela jedna, povedala je drugi, in ni je bilo skrivnosti med njima, razven one, da je bil Jurij Aničin ženin — do požara. Ker je požar brez Jurijeve vednosti te vezi popolnoma uničil po Aničinih mislih, molčala je i ona o tem in — trpela. Da, grozno trpela, temveč, ker ji je očitala vest, da bi bil Janez Jurija morda rešil za drugo ceno, ko bi bila ravna bolj premišljeno. Presrečne žalosti zaradi tega čina se pa nikakor ni mogla iznebiti. Od dne do dne, čim krepkejši je prihajal Jurij, tembolj so bledele njena lica.

Polonica je tu pa tam povpraševala, kaj ji je, da jo mori takšna žalost, ali Anica ji je vedno odgovarjala: "Nepoštenega ali celo sramotnega prav nič, pač pa nekaj jako hudega, boleznega, o čemer bodeš že še slišala. Oh, kako si ti srečna, draga moja!" vzdihne nesrečna Anica in pritrdi pri jateljico nase. Potem pa reče hitro, kakor bi hotela govoriti o drugih stvareh: "Sicer pa, veš kaj, Polonica, saj mi ne zameriš, ako ti povem resnico: za kmetsko gospodinjstvo bi ti ne bila kaj prida. Ne trdim, da bi bila morda preslabo, ali ne zadosti razumna, temveč tudi meni se zdi, da imaš nekaj res gospodskega na sebi, kar bi ti na kmetih le skazo delalo, toda v mestu ti utegne še na hvalo priti. Mislim sem že, da bi ne bilo napaka, ako bi se učila na primer kuhati in šivati, kar je vsaki pošten gospodinj v mestu neizogibno potrebno. S kuho, kakor veš, opraviš je le dopoldne in zvečer in še tedaj le nekatere ure. Če ti je po volji in je brat zadovoljen, lahko ostaneš pri nas z bratom vred, ne da bi zahtevali plačila. Zato, kar bodeš pomagala pri hiši, ime-la bodeš stanovanje in hrano. Dopoldne in zvečer bodeš pomagala v kuhinji, kjer se bodeš učila, popoldne pa bodeva skupaj šivali, pletli in vezli. Ali si zadovoljna?" "Oh, kaj bi ne bila!" vzklikne Polonica, "saj se mi izpolnjuje najskrivnejše želje! Uganila si jih, kakor da sem ti jih razodela sama. Z bratom sva že pred leti o tem govorila, ko je dovršil šole; vse mi je obetal, sedaj je pa menda pozabljal na vse, kali."

"Temu se nikar ne čudi, brat je tako preobložen, da dostikrat ne ve, česa bi se prijel. Mislim, da ne bode imel ničesar proti temu, če kar ostaneš in že jutri pričneš svoj posel."

Kakor ti drago, vendar bi nerada ostala brez njegovega dovoljenja!" omeni Polonica.

"Vse to prepusti meni," pravi Anica, in pri tem je tudi ostalo.

IX.

Na Kresni dan popoldne leta 1780. je sedela Vehovčeva Polonica na Selanovem vrtu za hišo, v zeleni z gabrijem obsajeni lopi in šivala. Ravno je hotela zložiti in spraviti šivanje, kajti solnce je bilo že blizu zatonu, kar ugleda pred sabo med uho domo jako draga prijateljica, hrvaškega gozdar-skega uradnika Nandeta. Rdečica jo oblije do ušes, in ko bi on ne rekel: "Srečne oči, da te najdem samo," izvestno bi za sto goldinarjev ne vedela, kaj odgovoriti.

"Ali si kar sama, Polonica," vpraša Nande dalje in je tudi že pri nji, kjer jo ujame za desnico, katero ji krepko stisne. "Dolgo, dolgo že sem želel govoriti pametno besedo s teboj na samem, in danes se mi izpolni ta želja. Polonica, nekaj časa že se poznavam, in reči ti moram, da te imam čimdalje rajši. Glej, Polonica, ali se mi hočeš popolnoma zaupati, ali hočeš biti moja žena?"

Polonica je rdeča kakor kri, ne reče pa ničesar. Nande ne govori dalje, nego ji pogleda s celo dušo v oči, kjer njemu odseva vse, kar ji je govoril ravno tisto. Z desnico jo objame in pritegne nase.

"Za vedno moja, Polonica?" vpraša Nande veselo.

"Za vedno!" dahne ona.

"To se še ne ve tako dobro," mrmra v polmraku za uto skriti cigan Janoš, ki je poslušal ves govor. Priklatil se je bil k uti proti večeru po vrteh iz tega namena, da bi morda pozvedel, kje imajo pri Selanu skrit denar, kje prekaženo svinjino, kje perilo, kajti vseh teh stvari vedno potrebujejo cigani. Janoš jih je hotel poiskati, in sicer najprej v Selanovi gostilni, ker je bila zunaj mesta in torej ni bil v toliki nevarnosti, da bi ga zasačili kakor v mestu. "Ljubše bi mi bilo seveda, ko bi se bila ta dva rajši menila o skritih novcih, nego o zakladih sreca. Toda tudi osveta je nekaj vredna. Zaradi tega kletega škrijca, ki je ušel volčjemu zrelu, moral sem pobegniti iz tolikanj priljubljenih logov sremških. To mu moram poplačati tako, da ga bo še huje bolelo, nego če bi mu bil volk udal za udom trgala z živga telesa." Rekl si cigan izgubi.

Drugo jutro je videl sosed cigan iz Poloničine sobe skočiti skozi okno. Soba ta je bila pritična, na dvorišču, in okno ne omreženo. Delavni ljudje, katerim je pripadala tudi Polonica, vstajali so v minulem stoletju, kakor danes, poleti s solncem vred. Cigan je to vedel in je porabil priliko, da se je zjutraj na vse zgodaj zmuznil v sobo in le dve minuti pomudil ondu. Nihče ga ni opazil, ko je lezel v sobo, sicer bi se mu bila slaba godila. Sosed, ki ga je videl, kako je skočil skozi okno, tekkel je takoj k Selanu pravit, ali ker v sobi niso pogrešili ničesar, zato se tudi za cigana niso brigali dalje.

Popoldne se pripode čez bistriške planine od Kamnika doli sivi težki oblaki, po katerih čudno vrši. Niti četrt ure ne traja, in toča se vsuje nad Ljubljano in po Ljubljanskem polju, debela kakor dobri lešniki in gosta kakor grah, kadar ga vejejo na podu. Vse pobije do čistega, oklesti drevje in vpo nekod tudi omaje; zelenjadni vrtovi po Krakovem so tako razdejani, da se niti ne pozna, kaj je raslo na njih. Take nevihte niso še pomnili, zato so ji pa tudi iskali posebnega vzroka. No, za vzrok niso bili pradedje naši nikdar v zadregi in tudi tu so ga imeli kaj hitro pri rokah. Copernice so napravile točo! Te vere so se držali predniki naši tako zvesto, kakor se mi danes zvesto oprijemljemo nasprotnega nanka, da je vera na copernice prazna vraža. — Sploh so dajale copernice v minullem stoletju razburjeni domišljiji neizobraženega človeštva silno veliko posla. Zato pa tudi gorje copernici, t. j. gorje ženski, katero so sumničeli čarodějstva in jo zaradi tega prijeli! Vsaka je bila izgubljena. Naj se je še tako sklicavala na svojo nedolžnost, naj jo je dokazovala še tolikanj prepričevalno, na natezalnici je vender-

le govorila vsaka tako, kakor so želeli nje sodniki, in grmada ji ni odšla.

Drugo jutro gre cigan Janoš k mestnemu sindiku Ludoviku, pl. Radiču, kateremu objavi, da ve v Ljubljani za copernico, ki je napravila včerajšnjo točo. Na svoje oči jo je videl popoldne, ko je jahala na metli po oblakih in se na metli zopet skozi dimnik vrnila domov.

Sindikt je kar ostrmel, dasi je po navadi malo verjel ciganom, ta objava se mu nikakor ni zdela nemogočna. Toča je bila napravila grozno škodo daleč na okolo, zakaj bi ne bilo copernice v obliži? Zato nekako slastno popraša cigana: "Kam se je vračala izpod oblakov?"

"V Selanov dimnik je drknila po brezovi metli, da se je vse kadilo za njo."

"Kaj, k Selanu? Ni mogoče, saj ondu vendar ni starih bab?" čudi se sindik Radič. "Ljubček moj, ta je hosa! Vraga si videl, ne pa copernice. Selanova gostilna mi je dobro znana, Anica tudi; vendar ne trdiš, da je ona copernica?"

"Bog ji daj zdravje in dolgo življenje, ta že ne. Ali ondu v hiši je še drugo dekle, iz hribov doma, prav od tam, kjer je največ copernic, le-ta uči se pri Selanu kuhati in šivati, in to sem videl. Tudi kvarte so mi povedale, da je dekle — res čarovnica. V postelji ima skrit ceptec, svinjski koren, kreslino gobo in šibo od brezove metle. Primate jo in prepričajte se o tem sami, kar sem Vam povedal. Več ne vem, ali menim, da sem Vam tudi vstregel." Nato cigan odide.

Sindik gre s stražnim načelnikom in jednim redarjem nemudoma k Selanu, kjer odločno zahteva, da se mu pokaže, kje spi tisto dekle, ki je prišla iz hribov semkaj.

Selanovi se s Polonico vred grozno prestrašijo, kajti hišnih preiskav so se bali tiste čase še izdatno bolj, nego se jih boje poštene ljudje danes.

Komisija gre naravnost k postelji, kjer dvigne plevnico, pod katero res najdejo vse štiri stvari, kakor jih je našel cigan. Z njimi je bilo dokazano, da je Polonica res čarovnica, in vzeli so jo s sabo ter odpeljali na Tranč.

Kako je prišla Polona na Tranč, vedela ni povedati nikomur, kajti spotoma že na stopnicah so jo zapustile moči od zgolj strahu, da jo imajo za copernico, da jo izvestno obsodijo na grmado. Nezvestno so jo prinesli biriči v ječo, katero je slabotno razsvetljala majhna lina, zavarovana z okrižjem. Ondu so jo položili na trdo leseno klop, zaprli težke železne duri za njo in jo prepustili sami sebi.

Dolga ura je že potekla od dogodkov, ki so iz poštenega dekleta, kar hipoma napravili čarodejko, ko se Polona vzbudi iz nezvesti, katera jo je obšla na stopnicah.

Kakor iz hudih sanj se splaši, mane si oči in se začuden ozira. Kar vidi, to je pač ne more orčevati, kajti obkoljajo jo zgolj začrnele stene in zatohel vzdih. — Razven široke klopi, kamor so jo položili biriči, ni nobenega pohištva v ječi. Poleg klopi v kotu stoji kameniten širok čok, v katerega so vkovane težke verige s sponami za roke in noge. Groza jo strese, ko ugleda te nenavadne stvari, oberoč se prime za glavo in zaplaka tako žalostno, tolikanj milo, da bi se je usmilil kamen: "O moj Bog, kje sem, kaj se godi"

*) Tranča je bila neprijazno, jako staro poslopje v dve nadstropji, mamenjeno najhujšim zločincem. Viselo je na velikem oboku med dvema hišama pred Čevljarskim mostom, na kraji, ki se zove še danes "Pod Trančo". — Kdaj so jo pozidali, to se ne ve, že stara Ljubljana jo je pomnila iz starodavnosti. Blizu Tranče stanovali ni bilo prijetno, kajti z nje dolj se je neprestano glasilo stokanje in kričanje jetnikov, katere so pretepali in trpinčili biriči. Kdor je imel pa kaj pod palem, jedel in pil je tudi ondu lahko dobro. — Prof. Vrhovec: "Ljubljanski meščanje v minulih stoletjih."

Nadlegoveni s kašljem?

Tisti raskavi, suhi kašelj je učinek razdraženja mrenie v grlu. Kadar zakašljate se vam trgajo te mrenice in tkanine in tkanine pljuč. To jih oslabi in pripravi pot za bolj resne bolezni.

Severov Balzam za pljuča

(Severa's Balsam for Lungs.)

je sestavina primernih snovi. Pod njegovim učinkam ozdravi vnetje mrenice, srbeči občutek izgine, vnetje olajša in kašelj izgine. Še prvi popitek da mnogo olajšbe. Cena 25 in 50 centov.

PREHLAD

je ponavadi učinek izpostavljanja mrzlemu, vlažnemu ali mokremu vremenu. Nevaren prehlad lahko postane zelo nevaren, zato je dobro odpraviti prve znake s

Severovimi Tabletkami zoper prehlad in hrip

(Severa's Cold and Grip Tablets)

Te preženejo prehlad in ustroja in dajo zaželjeno olajšbo. Cena 25 centov.

Tistim, ki trpije vsled revmatizma

Pravi način zdraviti revmatizem, odpraviti vodno kislino, vzrok revmatizma in olajšati okrajne bolečine je rabiti vnažno in notrajno zdravilo. V ta namen priporočemo za

Notrenjo rabo:

(Severa's Rheumatic Remedy)

ki olajša okorelost sklepov, vnetje in revmatično nevralgijo. Odpravi okorelost mišic, otekline in bolečine vsled revmatizma. Cena \$1.00.

Vnažno rabo:

(Severa's Gothard Oil)

ki je okrajna nadeva za olajšanje bolečin v hrbtu ali nad obistimi, vnetje prsne mreže, bolečine v prsih in steneh okrajnega revmatizma, nevralgije in vseh bolečin, kjer se more mezilo rabiti. Cena 50c.

Napredaj v lekarnah. Zahtevajte "Severova". Ako jih nima vaš lekarnar, naročite jih od

W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

z mano, kaj sem zakrivila, Oče nebeški, da me pokoriš tako silno? Ti, branitelj in čuvár nedolžnosti, Tebi se izročam, Ti me ne bodeš zapustil?"

Dočim je nesrečna žrtev človeške hudobnosti prvo noč prebila v ječi tako, da se ne da popisati, pač pa čutiti, sostavljal je sindik Radič zatožbo proti Poloni, pisal povabila mestnim svetnikom z opazko, da je seja tem važnejša, ker imajo na Tranč ujetu copernico, ki je napravila včerajšnjo grozno hudo uro, torej naj se je izvestno jutri dopoldne udeležiti vsi.

(Dalje prihodnjič.)

Pred časom.

Nekoč je Nelson rekel: "Da sem bil vspešen v mojem življenju, se moram zahvaliti temu, da sem bil vedno četrt ure pred časom." In to naj bo dober svet za vse tiste, ki radi prelagajo stvari. Mogoče je, da so nekateri že imeli skušnjo, da je par minut rešilo bolnika. To kaže, da celo najmanjši nered bi morali takoj zdraviti. Če isto prihaja iz želodeca ali črev tedaj rabite takoj Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino. To zdravilo je jako dobro za vse bolezni prebavnih organov, ker isto jih izčisti, in ojači istočasno. Razni napadi nevarnih bolezni so bili prepričeni, ker so rabili to zdravilo o pravem času. V lekarnah: Jos. Triner, 1333 — 1339 S. Ashland Ave., Chicago, Ill. Trinerjev Liniment vedno zadovolji vsakoga. (Advertisement)

Ali ste kedaj nadlegovani

s zapeko, nečistim jezikom, grenskim okusom, omotico, medla glavobolom? Ako ste, bi morali takoj poskusiti Severove Jetrne kroglice (Severa's Liver Pills) in se seznaniti s njihovimi učinki na jetrih in črevih. Te kroglice ne grizejo in ne ščipljejo čreva. Dobite jih od Vašega lekarnarja. Cena 25 centov. V rudečem zavitku, ki nosi napis W. F. Severa Co., Cedar Rapids, Iowa. (Advertisement)

KAKO JE Z VAŠIMI ZOBMI?

Ako imate iste v slabem stonju, ne odlašajte rajte sezdraviti takej, kajti pozneje utegne imeti to slabe posledice za vaše zdravje kakor tudi za vaš žep. Pomagal sem že v sto in sto slučajih tujakšnim Slovincem o čemur se lahko prepričate po svojih rujakih. Vsako orodje v mojem uradu, ki gre o vaša usta je čisto in nekuhanost s električnim aparatom. Zobe derem bres b lečin. Povečletnem delovanju sem si pridobil simpatije tujakšnih Slovincov. Drugi zobozdravniki zlorabljajo mojo priljubljenost med Slovinci s tem, da vas varajo, da smo v kompaniji. Ne dajte se preseliti, ampak pridite naravnost v moj urad, kjer imate najboljšo sl. vensko že nsko pestro žbo.

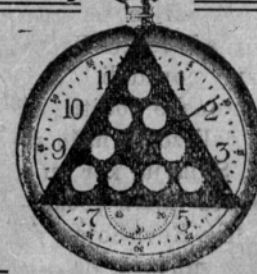
DR. A. A. KALBFLEISCH
WHITE CROSS ZOBOZDRAVNIK
6426 St. Clair Ave. CLEVELAND, OHIO.

Solidna slovenska trgovina

V zalogi imam vso zlatnino in srebrnino, kar jo spada v to stroko. Popravilam tudi ure in drugo. V zalogi imam tudi gramfone, slovenske, hrvaške, nemške in angleške plošče. Se priporočam. Za vse pri meni kupljeno blago jamčim.

FRANK ČERNE
6034 St. Clair Ave. CLEVELAND, O.

Zastoj \$15

postavite številke od 1 do 9 v vsak kolobarček tako da bo skupna svota znašala 20 v vseh smereh. Ene in iste številke ne smete rabiti več ko enkrat. — Če pravo zadenete, Vam bomo poslali kreditni ček za \$15, kateri je dober pri nabavi moške ali damske dvajset let jamčene zlate ure in verižice. — Poslali Vam bomo tudi katalog, iz katerega si izberete lahko uro, verižico ali privesek. Ta ponudba je samo za kratek čas, zato pišite takoj in pridenite znamke za poštnino za katalog.

HOME CREDIT CO.,

502 E. 16th St.

Dept 61 New York

GLAS SVOBODE CO. 3622 W. 26. STREET, CHICAGO.

POŠLJITE mi brošur: "Škof proti župniku", za kar prilagam \$.....
POŠILJAM podporo za lastno tiskarno \$.....
NAROČNINO za Glas Svobode \$.....
Skup. \$.....
Ime prilmek
Naslov
Mesto in država
Sem starali nov naročnik

S.S.P. Zveza

Ustanovljena leta 1908.

Inkorporirana leta 1909.

Glavni urad na: 11250 Indiana Ave., Chicago, Ill.

GLAVNI ODBOR:

ANTON MLADIČ, predsednik; 2348 Blue Island Ave., Chicago, Ill.
 ANTON FISHER, podpredsednik; Globe, Arizona, Box 503.
 JOSEPH BENKO, tajnik; 11250 Indiana Ave., Chicago, Ill.
 WILLIAM RUS, zapisnikar; 11224 Fulton Ave., Chicago, Ill.
 JOHN KALAN, blagajnik; 341 — 6th St., Milwaukee, Wis.

NADZORNIKI:

FERDINAND GLOJEK, (pred.); 453-53rd Ave., Milwaukee, Wis.
 ANTON DULLER, 238 — 136th St., Chicago, Ill.
 MARTIN KONDA, 3622 W. 26. St., Chicago, Ill.

POROTNIKI:

AUGUST KUŽNIK, 8323 Connecticut ave., S. E., Cleveland, Ohio.
 JOHN BATICH, Box 208, Claridge, Pa.
 JOE CVETKOVIČ, 810 W. 4th St., Michigan City, Ind.

POMOŽNI ODBOR:

ANTON SLOGAR, 4144 W. 16. St., Chicago, Ill.
 JAKOB TISOL, 11355 Fulton ave., Chicago, Ill.
 JOHN JEREK, 321 — 136. St., Chicago, Ill.
 FRANK GODINA, 1441 Fullerton St., Chicago, Ill.
 MOHOR MLADIČ, 2603 Lawndale ave., Chicago, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

DR. ALOIS M. ZAHORIK, 1846 So. Ashland Ave. Chicago, Ill.

Va pisma in vprašanja za pojasnila naj se izvolijo pošiljati na tajnika Jos. Benko, 11250 Indiana Ave., Chicago, Ill. Denarne (odpošiljatelj) pa na John Kalan, 341 — 6th St. Milwaukee, Wis.

Uradno glasilo je "Glas Svobode". Seja zadno sredo v mesecu, v Welkyevih dvorani, 1805 Blue Island ave.

Novo pristopla društva:

K dr. št. 107, Yukon, Pa.: Alojz Molinero, 4045; Jožef Poglednik, 4046; Katerina Kaus, 4047; Frank Gembalis, 4048; Agnes Poglednik, 4049; Mihael Solčar, 4050; Mihael Mačkovšek, 4051; Stefan Pohli, 4052; John Vidmar, 4053; John Otina, 4054; Anton Boltes, 4055; Jožef Kastelle, 4056; George Sandelič, 4057; Frank Kanacin, 4058.

K dr. št. 108, Maryville, Ill.: Mihael Dergan, 4059; Johan Mravljica, 4060; Blaž Bernard, 4061; John Kranje, 4062; John Stopnik, 4063; Anton Ruzzi, 4064; John Ročnik, 4065; John Gornik, 4066; Jožef Perovšek, 4067; Jožef Povhe, 4068; Štefan Kužnik, 4069.

K dr. št. 109, Diamondville, Wyo.: Gregor Šabec, 4070; Anton Šabec, 4071; Nikolaj Pavič, 4072; Josip Črnač, 4073; John Brovich, 4074; Matt Sekulič, 4075; Bartol Sturm, 4076; Josip Koščak, 4077; Jos. Bregovec, 4078; Anton Samkovič, 4079; John Koman, 4080.

Novo pristopli člani in članice:

K dr. št. 1: F. Steržinar, 3954. — K dr. št. 3: Rozalija Peterlin, 3955; Marija Banič, 3956; A. Niž, 3957; J. Kos, 3958. — K dr. št. 4: R. Stienar, 3959. — K dr. št. 5: A. Reznik, 3884. — K dr. št. 6: J. Giacomini, 3960; A. Kropivšek, 3961. — K dr. št. 7: Marija Hutter, A. Klančar, 3963. — K dr. št. 10: J. Žerjav, 3964; F. Dolinar, 3965; M. Zadnikar, 3966. — K dr. št. 16: F. Stargel, 3967. — K dr. št. 17: F. Berton, 3968. — K dr. št. 20: F. Bogolin, 3969; F. Benčina, 3970; F. Golob, 3971; F. Rupret, 3972; J. Bobnar, 3973; R. Knaus, 3974; V. Savnik, 3975. — K dr. št. 22: F. Cujnik, 3976. — K dr. št. 24: F. Bevsšek, 3977; Frank Johan, 3978; F. Adler, 3979; J. Hrovat, 3980; L. Zaje, 3981; F. Serjak, 3982; F. Bevsšek, 3983; M. Bevsšek, 3984. — K dr. št. 26: J. Košnik, 3985; M. Intihar, 3986. — K dr. št. 27: J. Laurič, 3987. — K dr. št. 30: J. Supančič, 3988. — K dr. št. 31: A. Troha, 3989. — K dr. št. 33: P. Kraigher, 3990. — K dr. št. 36: F. Bohte, 3991; J. Kaučič, 3992. — K dr. št. 37: A. Črnalogar, 3733; F. Juvančič, 3734. — K dr. št. 39: A. Slak, 3993; A. Berus, 3994. — K dr. št. 41: F. Kržan, 3995. — K dr. št. 42: M. Kukič, 3996. — K dr. št. 45: P. Vilan, 4000. — K dr. št. 46: M. Golobič, 4001; S. Judnich, 4002; M. Stariha, 4003. — K dr. št. 48: J. Janež, 4004. — K dr. št. 53: J. Kovačič, 4005. — K dr. št. 54: A. Seliškar, 4006; M. Skala, 4007. — K dr. št. 55: M. Rebernik, 4009. — K dr. št. 63: J. Možina, 4010. — K dr. št. 65: F. Demojzes, 4011. — K dr. št. 66: J. Jeraša, 4012. — K dr. št. 68: F. Dergan, 4013; F. Suhadole, 4014; E. Pahornik, 3745; F. Kolar, 4015. — K dr. št. 71: Marija Baloh, 4016; Anna Orač, 4017. — K dr. št. 74: M. Krašovec, 4018. — K dr. št. 76: F. Romitz, 3984; F. Minar, 4019; F. Juričič, 4020; J. Požar, 4021. — K dr. št. 80: F. Učakar, 4022. — K dr. št. 81: Anna Osojnički, 4023. — K dr. št. 82: S. Maretič, 4024. — K dr. št. 84: A. Meseč, 4025; J. Frailich, 4026; A. Gore, 4027. — K dr. št. 86: F. Heller, 4028; V. Jevševar, 4029; A. Malka, 4030; R. Štok, 4031. — K dr. št. 89: G. Svidnar, 4032. — K dr. št. 90: J. Mlakar, 4033; Anna Zagore, 3730. — K dr. št. 93: J. Pangerc, 3941. — K dr. št. 94: J. Lipicer, 4034; F. Sajovic, 4035. — K dr. št. 95: D. Stua, 4036; D. Raich, 4037. — K dr. št. 98: J. Mišenko, 4038. — K dr. št. 99: M. Masle, 4039; A. Tomeli, 4040. — K dr. št. 100: J. Laurič, 4041. — K dr. št. 101: A. Nose, 4042. — K dr. št. 102: F. Devjak, 4043; L. Devjak, 4044. — K dr. št. 106: N. Tarle, 3952.

Opomba: F. Bevsšek, 3977 od dr. št. 24. — F. Bohte, 3991 od dr. št. 36. — M. Golobič, 4001, od dr. št. 46. — F. Dergan, 4014 od dr. št. 68. — Dan. Stua, 4036, od dr. št. 95. — A. Molinero, 4045; Katerina Kaus, 4047; Agnes Poglednik, 4049, od dr. št. 107. — M. Dergan, 4059; J. Mravljica, 4060 od dr. št. 108, se morajo v najkrajšem času izkazati z kako verodostojno listino glede njihove starosti, ker nikakor jih nemore glav. urad sprejeti za stalne članice.

Črtan zopet sprejeti član:

Od dr. št. 101: J. Laurič, 3636.

Potni člani in članice:

Od dr. št. 2: J. Martišak, 843. — Od dr. št. 4: J. Blatnik, 342. — Od dr. št. 5: K. Špent, 122; A. Obed, 1140. — Od dr. št. 6: F. Jenko; J. Pistotnik, 144; U. Pistotnik, 148; A. Pistotnik, 152; J. Pangartnik, 303; J. Juvan, 306; W. Hmeljič, 1146; M. Koss, 1882; J. Zupan, 2338. — Od dr. št. 7: L. Povže, 398; J. Šinkove, 1808; J. Flave, 848. — Od dr. št. 8: F. Bergeč, 919. — Od dr. št. 9: M. Mesojedec, 213; F. Česnik, 310; A. Gorsich, 538; L. Ganko, 897; J. Pejzdar, 2420; V. Stich, 2477. — Od dr. št. 10: F. Slabe, 252; A. Stanonik, 256; G. Ganter, 520; L. Vesel, 1678. — Od dr. št. 11: A. Schaffernegger, 277. — Od dr. št. 12: V. Guzel, 624. — Od dr. št. 14: A. Potokar, 1323; E. Podobnik, 1815; J. Kančič, 2845. — Od dr. št. 16: J. Baran, 453. — Od dr. št. 19: A. Avein, 1910. — Od dr. št.

20: V. Kantoni, 503; J. Kvas, 1423; F. Pavlič, 1591; F. Maran, 1914. — Od dr. št. 21: L. Sinkovič, 514; M. Saie, 2950; F. Saie, 2951; I. Saie, 2952; I. Kobilšek, 2953; F. Masel, 509. — Od dr. št. 22: J. King, 1086; J. Buh, 1994; G. Radakovič, 2432; J. Praprotnik, 3813. — Od dr. št. 28: J. Car, 619; M. Barševac, 1827. — Od dr. št. 33: S. Eržen, 123; F. Plazota, 130; J. Fink, 2158. — Od dr. št. 34: J. Zorman, 790. — Od dr. št. 37: M. Škoda, 831; J. Kužnik, 1031. — Od dr. št. 38: M. Fabjan, 868; J. Lovše, 859; J. Jerman, 1932; J. Klančnik, 2868. — Od dr. št. 45: J. Prešeren, 1054. — Od dr. št. 46: J. Movern, 1192. — Od dr. št. 51: A. Kral, 1512. — Od dr. št. 52: J. Dolene, 925; V. Kotar, 1288; F. Majnik, 1735; M. Kotar, 1854; F. Sedlar, 1502; I. Čeligoj, 3600; J. More, 2116. — Od dr. št. 54: F. Nunčič, 1738. — Od dr. št. 55: J. Žemva, 1856. — Od dr. št. 56: M. Peternel, 1384; M. Dolinar, 1645. — Od dr. št. 59: F. Krištof, 2170; M. Kovačič, 2348. — Od dr. št. 60: K. Batista, 3161. — Od dr. št. 61: M. Esapko, 1463; A. Nedoh, 3394. — Od dr. št. 62: J. Zallar, 1533. — Od dr. št. 70: F. Kočevar, 1782. — Od dr. št. 73: J. Mlekuš, 1041; J. Mlekuš, 1947. — Od dr. št. 83: V. Glaževič, 2773; G. Janacek, 3112. — Od dr. št. 86: M. Kokelj, 198. — Od dr. št. 88: M. Pekol, 829. — Od dr. št. 92: J. Kolene, 113. — Od dr. št. 98: J. Konda, 3503. — Od dr. št. 102: J. Dovjak, 3662.

Prestopli člani in članice:

Od dr. št. 1: J. Metelko, 626 k dr. št. 2. — Od dr. št. 2: A. Kobe, 2989; J. Umek, 830 k dr. št. 80. — Od dr. št. 4: F. Podlinšek, 632, k dr. št. 90. — Od dr. št. 7: J. Vidmar, 740 k dr. št. 44; J. Sever, 212; D. Vajetič, 209; A. Antončič, 1580; J. Bučević, 3537 k dr. št. 106. — Od dr. št. 10: J. Arh, 1741 k dr. št. 55. — Od dr. št. 13: S. Posabelj, 318; F. Grill, 1814 k dr. št. 105. — Od dr. št. 14: M. Venisnik, 1988 k dr. št. 35; J. Homec, 340 k dr. št. 56. — Od dr. št. 19: A. Bezljaj, 1486; J. Špacal, 2284 k dr. št. 100. — Od dr. št. 20: J. Hočevar, 500 k dr. št. 10. — Od dr. št. 21: F. Rihter, 1697 k dr. št. 16. — Od dr. št. 29: F. Zolgar, 2242; J. Rusnalk, 1253; M. Šlebir, 286 k dr. št. 4; G. Pugel, 675 k dr. št. 60. — Od dr. št. 30: P. Osebek, 683 k dr. št. 16. — Od dr. št. 35: J. Brenčič, 335 k dr. št. 14. — Od dr. št. 38: J. Kosmatin, 1933 k dr. št. 92. — Od dr. št. 47: Prasnijkar, 2971 k dr. št. 90. — Od dr. št. 45: F. Stempihar, 1051 k dr. št. 97. — Od dr. št. 48: A. Butar, 2553; F. Satošek, 362 k dr. št. 35. — Od dr. št. 49: Antonia Gajšek, 1951 k dr. št. 14. — Od dr. št. 67: A. Golob, 108 k dr. št. 12. — Od dr. št. 71: A. Šeks, 916 k dr. št. 86. — Od dr. št. 74: M. Golob, 2987, k dr. št. 87. — Od dr. št. 77: M. Brložnik, 2216 k dr. št. 79. — Od dr. št. 83: R. Krebs, 2783 k dr. št. 92. — Od dr. št. 96: J. Črne, 3354 k dr. št. 99.

Suspendirani člani in članice:

Od dr. št. 4: F. Bizovšek, 1091. — Od dr. št. 5: J. Hvala, 1141. — Od dr. št. 7: B. Rajč, 3697. — Od dr. št. 8: F. Golob, 2651. — Od dr. št. 9: J. Novak, 236. — Od dr. št. 12: J. Bastel, 1901. — Od dr. št. 14: J. Aleš, 358; V. Šum, 3032. — Od dr. št. 19: A. Gruden, 3279. — Od dr. št. 20: J. Trček, 2716; M. Košmik, 3709; M. Tomažič, 3807. — Od dr. št. 21: M. Remškar, 2643; I. Trebec, 3235. — Od dr. št. 22: A. Dugar, 1245. — Od dr. št. 24: M. Pinnat, 857; F. Hren, 1246; B. Cohan, 1594; J. Kržnar, 2860. — Od dr. št. 26: F. Ule, 2862; J. Bazar, 2959; A. Globočnik, 2962; J. Kataja, 3820. — Od dr. št. 27: J. Slapničar, 655; J. Logar, 3573; W. Gliha, 3574; A. Bregar, 3578. — Od dr. št. 29: J. Lapšanski, 1072; Zofija Mreglot, 2438. — Od dr. št. 31: D. Kobilanski, 1438; M. Kaznovski, 2250; D. Sinski, 2252; J. Koprijanik, 2440; P. Stašak, 2729; B. Došan, 3240. — Od dr. št. 33: J. Vidič, 2157. — Od dr. št. 39: A. Turko, 2418; A. Smrdel, 3589; J. Strotjat, 3903. — Od dr. št. 50: J. Perat, 1215; E. Tesovnik, 1728; M. Hudal, 1953; H. Pinoža, 1956; J. Terček, 3242; F. Ločičnik, 3310. — Od dr. št. 51: M. Plahuta, 2375. — Od dr. št. 52: R. Dolene, 3311. — Od dr. št. 54: J. Kardel, 1304; M. Brutani, 1960. — Od dr. št. 56: A. Novak, 1382. — Od dr. št. 61: J. Vrbiha, 1747; J. Troha, 2677; P. Flanjak, 3607. — Od dr. št. 67: J. Stefančič, 1658; B. Mance, 1657. — Od dr. št. 70: J. Hočevar, 2122. — Od dr. št. 72: F. Veber, 778; J. Onofreid, 2029. — Od dr. št. 74: F. Mavrič, 2986. — Od dr. št. 81: A. Gostiša, 2603; J. Sarič, 2612; F. Bobek, 2617; M. Baudek, 2618. — Od dr. št. 83: D. Bojovčič, 3465. — Od dr. št. 85: J. Rozenstein, 111. — Od dr. št. 87: A. Moslar, 2908; J. Blatnik, 3115; J. Znidaršič, 3177; F. Vink, 3005; Jos. Indihar, 3867.

Odstopli člani in članice:

Od dr. št. 68: F. Čuden, 2021. — Od dr. št. 98: J. Galin, 3500.

Črtani člani in članice:

Od dr. št. 2: J. Uršič, 1121. — Od dr. št. 7: E. Povlih, 3695. — Od dr. št. 9: A. Pleich, 2473. — Od dr. št. 22: A. Bratoš, 2486. — Od dr. št. 24: J. Bonča, 2993. — Od dr. št. 25: J. Košmerl, 3649. — Od dr. št. 28: M. Kežbebe, 3371. — Od dr. št. 31: D. Radeski, 2253; J. Došan, 3294. — Od dr. št. 34: G. Herbst, 798. — Od dr. št. 46: J. Božič, 2363. — Od dr. št. 55: J. Kirk, 1355; M. Miklave, 2555; A. Luznar, 3603. — Od dr. št. 61: T. Paulič, 1462; J. Vrbiha, 1747; V. Arko, 3605. — Od dr. št. 67: A. Germ, 767. — Od dr. št. 74: N. Sopčič, 2198. — Od dr. št. 80: M. Tori, 3426. — Od dr. št. 81: V. Vidas, 2601; F. Novak, 3250. — Od dr. št. 83: M. Pleše, 2779.

Umrli člani in članice:

Od dr. št. 27: Frank Verbič, cert. št. 662, umrl dne 8. jan. 1913. — Od dr. št. 33: Leopold Vršnik, cert. št. 1173, umrl dne 19. dec. 1912. — Od dr. št. 36: Frank Dergan, cert. št. 821, umrl dne 25. dec. 1912. — Od dr. št. 38: Franciška Mrak, cert. št. 3453, umrla dne 28. dec. 1912. — Od dr. št. 39: Josip Mohorič, cert. št. 963, umrl dne 11. jan. 1913.

IZ GLAVNEGA URADA S. S. P. ZVEZE.

Vsa ona društva, katera še nimajo društvenega papirja in kovert prosim, da si jih takoj preskrbe, ker s tem se olajša delo v glavnem uradu.

Pisma, katera pridejo na glavni urad brez društvenih označil dajejo gl. tajniku mnogo dela predno mu je mogoče doznati od katerega društva je bilo odposlano.

V zadnji številki glasila sem poročal glede dopisovanja za obiskovanje bolnikov, spotom navadne dopisnice, kar pa daje društvenim tajnikom mnogo dela. Da si pa delo skrajšajo naj si naroče že zato pripravljene dopisnice, katere se lahko uporablja za sklicavanje sej, poročanje članarine, (Dolga) naznanilo obiskovanje bolnikov in še za druga potrebna obvestila.

Papir in kovert z društvenim označilom, kakor tudi omenjene dopisnice se dobe po jako nizki ceni v tiskarni Glas Svobode Co. in prosim ponovno vsa cenjena društva, katera jih še nimajo, da si jih takoj naroče.

Pri nekaterih društvih je opaziti, da premalo pazijo pri nakazovanju podpore. Dolžnost društva pa je, da se natanko prepriča v kakem stanju se bolnik nahaja in da vsak posamezni obiskovalec poroča o bolnikovem stanju. Gledati se mora tudi na to, da vsaka bolniška nakaznica pride predložena na društveni seji in jo mora društvo potrditi za izplačilo.

Vsaakega posameznega člana je dolžnost, da bolnika obišče ter mu pomaga po zmožnosti. Gledati mora na to, da ne bi kateri izmed bolnikov izkoriščeval organizacijo in ako opazi kaj takega mora takoj naznaniti društvu, katero ima takim članom podporo za držati in preiskati zadevo.

Vsak posamezni član, kakor tudi skupna društva, morajo vedno delovati na to, da se Zvezini dohodki množe, ker s tem si zagotovimo dober obstanek organizacije. V prvi vrsti moramo paziti na izdatke, ker denar je od vsih članov in vsak posamezni član si želi svoj delež dobiti. Vsled tega moramo gledati, da ne izkoriščamo organizacije, le nasprotno da njen blagor pospešujemo.

JOS. BENKO, glav. tajnik.

IZ URADA GL. ZAPISNIKARJA S. S. P. Z.

Zvleček iz 25. redne seje gl. odbora.

Seja se vrši v navadnih prostorih dne 29. januarja 1913, začetek ob 1/9. uri zvečer, v navzočnosti bratov: Ant. Mladič, Jos. Benko, Wm. Rus, Ant. Duller, Jos. Cvetkovič, Jak. Tisol, John Levstik, Mohor Mladič, V. S. Skubic, Ant. Slogar, John Jerek in Fr. Godina. Zapisnik zadne seje se prečita, sprejme in podpiše.

Društ. št. 13, Witt, Ill.: Poročilo, tiče se poškodbe br. Tomažič-a, se prečita in ker je iz njega razvidno, da si je sam kriv nesreče, se sklepe, da ni deležen bolniške podpore.

Društ. št. 33 Livingston, Ill.: Sklep društva, da se br. Deželaku, ker je grešil iz pravila, ustavi nadaljna bolna podpora se vzame naznanje in sklepe, ravnatu se po društvenem sklepu.

Društ. št. 87 Cleveland, O.: Prečitajo se dopisi tiče se br. Aug. Kužnika, oziroma obvestila, da je omenjeno društvo skoraj soglasno proti sprejemu br. Kužnika v njihovo društvo. Nato se prečita več listov br. Kužnika samega, nakar se vrši nad eno uro trajajoča debata v kateri več bratov ostro kritikuje br. Kužnika ker se dose-daj ni pristopil h kakemu društvu ter objednim se ga dolži da zamenarja dolžnosti svojega urada, kot predsednik porotnega odbora. Konečno se sprejme predlog, z katerim se mu daje 30 dni odloga, da pristopi h kakemu društvu, v nasprotnem slučaju se mu pa odvzame mandat, ter se ga objednim črta iz S. S. P. Zveze, ker samostojne članice se po pravilih nemore imeti v Zvezi.

Brat predsednik vpelje nato novo izvoljeni pomožni odbor, in sicer: za društ. št. 1, Anton Slogar; za dr. št. 19 Jacob Tisol; za dr. št. 100 John Jerek in za dr. št. 104 Frank Godina, kateri vsaki priseže na svojo čast delovati v proevit Zveze. Nato se pa v kratkem govoru zahvali dosedanjemu pomožnemu odboru za njih poslovanje ter jih s tem odveže od dolžnosti do svojih uradniških mest.

V S. S. P. Zvezo se sprejmejo 3 nova društva in sicer: pod št. 107 društvo v Yukon, Pa., z 12 člani in 2 članicami; pod št. 108 društvo v Maryville, Ill., z 11 člani in pod št. 109 društvo v Diamondville, Wyo., z 11 člani. K posameznim društvam se pa sprejme ta mesec prijavljenih 91 članov in 11 članice.

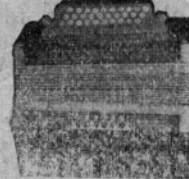
Poročila da sta umrla, od dr. št. 38 Jenny Lind, Ark. sestra Franciška Mrak in od društ. št. 39 Agular, Colo. br. Josip Mohor, se vzame z izrekom sožalja naznanje.

Tajniku se dovoli dati tiskati 100 "Charter-jev" in 2000 prošelj. Dovolj se tudi tajniku da za urad sme nabaviti "Mimeograph" katerega kupni troški pa nesmejo presegati svote \$25.00.

Nato slede razna kratka razmotrivanja, nakar se ob 11. uri zvečer zaključuje seja.

Wm. Rus, zapisnikar.

JOHN WEIS,

233 Hopkins St., Brooklyn, N. Y., izdeluje najboljše in glasne harmonike po starokrajskem načinu in obenem tudi sprejema harmonike v popravilo. V zalogi ima tudi že izdelane harmonike. Izdelujem tudi nemške harmonike po naročilu.

Tel. Canal 1386

Dvorane za vse priložnosti.

VODAKOV BUFFET

1825 So. Loomis St.

vogal 18. Plnce. CHICAGO

J. F. HALLER GOSTILNA

prve vrste,
 Magnet pivo, mrzel in gorak prigrizek. Domači in importirani likerji. Tel. Canal 8096.

2103 Blue Island Av. cor. 21. St

Tel. Canal 3764

RUDOLF SMRCEK

Edina slovenska knjigovoznica v Chicagi

1412 WEST 18th STREET

Se priporoča rojakom.
 Najnižje cene.

NAJEMNIK & VANA, IZDELOVALCA

sodovice mineralne vode in drugih neopojnih pijač.

82—84 Fisk St. Tel. Canal 1406

Telefon: Canal 3014

NAZDAR!

SALOON s kegljiščem

kjer točim vedno sveže pivo in druge raznovrstne pijače. Domače vino. Unike cigare. Potniki dobe pri meni čedna prenočišča. Potreben vsakemu točno in izbornu.

MARTIN POTOKAR

1625 So. Center Ave., Chicago, Ill.

JOHN TANCL

Pogrebnik in balzamovač.

Kočije za vse priložnosti, kot svatbe, itd. Telefon Canal 1101

1921 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

Denar pošiljamo v domovino.

Po sledečih cenah:	
\$10.35	K. 50
\$20.50	K. 100
\$30.85	K. 150
\$41.00	K. 200
\$61.50	K. 300
\$102.50	K. 500
\$204.50	K. 1000
\$1020.00	K. 5000

KONDA NE MARA \$1000.00.

Skubie in Konda se smilita uredniku A. S., ker ne bodeta dobila \$1000.00. Zakaj se bi Vam smilila? Morda zato, ker ste banke-rot (C. A.) in da se zopet na noge postavite tožite P. Schnellerja, da Vam plača \$10,000 odškodnine za Vašo čast. Mi ne damo za Vašo čast niti fioka in to radi tega, ker:

1) Dokazano vam je bilo, da je katoliški duhovnik, predno je nastopil mašniško službo prisegel oziroma položil tisto prisego, ki je bila natisnjena v Glas Svobode. Če je tista oseba, P. A. Seguin, še duhoven ali ne, to nas ne briga. Rimsko-kat. duhoven je bil in je položil tisto prisego.

2) P. A. Seguin je pred notarjem in pod prisego izpovedal, da je tisto prisego položil v pričo rimsko-katoliškega škofa. Dokler ne dokažete, da je Seguin krivoprisegel, moramo vrjeti samo nje-mu. Tu imate priložnost maščevati se nad Seguinom, ki je že mašnikatero grenko zadal rimski hierarhiji. Dokazite mu, da je po krivem prisegel in vtaknile ga v ljukanjo.

3) Spodikate se nad Bourgel in Bourget, pravite, da Bourgela ni bilo, priznate pa da je bil Bourget. Kaj pa če mi zapišemo: V Jolietu je župnik Rev. Kranjec, kedo drugi pa zapiše: V Jolietu je župnik Kranje, ali je stem rečeno, da sta v Jolietu dva župnika, ali morda da Kranjca ni? Bežite, bežite, s takimi osli pa se vendar ne bomo prerekavali!

4) Pišete, da smo pisali, da Kranjec molči kot grob. Smo to zapisali, toda, ali niste molčali kot grob? Ali ste bili toliko dostojni, da ste odgovorili na naše pismo, katerega smo Vam poslali po pošti? Da imate kaj poštenja in časti, bi položili nagrado v roke tretje osebe, ker pa niste pošteno mislili, pa še odgovorili niste na naše pismo, temveč ste ravšali okoli sebe kot stekel pes in ste nas počastili s psokami.

5) Nas ni treba biti sram, sram pa je lahko Vas, da Vas vse slovensko časopisje maže tako, kot ni še nobenega lajka, še manj pa slovenskega duhovna, ki se še ponaša, da je nadškofov svetovalec.

6) Clevelandška Amerika Vam je zabrusila v javnosti, da je čast zadnjega, veste kaj to pomeni zadnjega, poštenega delavca več vredna kot vaša in Vam nato našteva vsa Vaša dobra dela in tudi kako ste sleparili pri glasovanju za Glasilo, ko ste kar ŠEST GLASOV vrgli v klobuk. S tem Vam je Clevelandška Amerika dokazala, da nimate nobenega poštenja, ker ste goljufali, goljuf pa nima nobene časti v očeh človeške družbe.

K sklepu Vam naj še samo toliko omenimo, da vse tiste prisage, ki so bile natisnjene izveniši prisage Kolumbovih Vitezov najdete v Menace in duhovniško prisago pa tudi v Manuale Romanum. — Kdor išče ta najde. In če bodete iskali bodete tudi Vi našli!

Sedaj pa pišite kar hočete, nas več ne bodete ovirali, mi bomo šli svojo pot naprej in se prokleto malo brigali za vse Vaše hinavske napade, ker svet Vas je spoznal in toraj Vam več nič ne vrjame.

Dokler ne izplačate tiste nagrade \$1000.00, ostanete navaden lažnik in blufar. S tem končujemo.

STVARJENJE, ČLOVEK IN DUŠA.

Ali se še spominjate one svetopisemske zgodbe o stvarjenju sveta, ali se še spominjate naših razprav v tem listu glede stvarjenja sveta in človeka, ali se še spominjate tistih grdih očitanj od strani naše duhovščine in katoliškega časopisja, v katerih so nam predhacivali, da mi trdimo, da človeka ni ustvaril bog, temveč da je postal iz opice? Rev. Sojar, ki je bil prišel po tisto nagrado \$25 je bil toliko prijazen, da nam je odgovoril in razložil nekatera vprašanja, katere smo mu jih stavili s povsem dobrim namenom. Povedal je svoje mnenje odprto, v kolikor je njemu pripušeno in s svojimi odgovori je potrdil tisto, kar smo pisali v naših člankih pod naslovom: "Krščanstvo", Max Werner, Stvarjenje sveta.

Vprašanja:

Skubie: Gospod Sojar, nekoč ste vi vprašali socialiste, da Vam povedo, kaka bo socialistična vlada itd., na kar Vam je bilo primerno odgovorjeno v Proletaru. Iz knjige, katero imate sedaj v rokah, pa je razvidno, da rimsko kat. cerkev je popolna organizacija in kot taka mora vedeti meje svojega nauka, to je, da je gotova in ve kaj uči, kje so tisti predmeti in kaj smejo pričakovati njeni člani od nje.

Rev. Sojar: To je res.

Skubie: Povejte nam toraj, kaj vi mislite o stvarjenju sveta; ali je bog res ustvaril svet v šestih dneh, kakor je zapisano v sv. pismu?

Rev. Sojar: To je tako. Sveto pismo pravi: Bog je ustvaril svet, pa nič drugega. A tista razlaga, da ga je bog ustvaril v šestih dneh pa se mora tako vzeti. Dan pomenja v hrebejskem jeziku velikansko neizmerno dobo, mogoče milijone let. Ko se je zemlja razvila, je nastalo rastlinstvo, iz rastlinstva je nastalo živalstvo in iz živalstva je nastal človek; in ko se je človek tako daleč razvil, da je prišel v sedanjo obliko, mu je bog dal razum in dušo.

(Rev. Sojar je podprl to svojo trditev s tem, da se je upiral na nauk in izvajanje nekega jezuvita. Rev. Sojar je povedal veliko resnice, povedal nam pa ni iz katere živali je prišel človek. Ako študirani ljudje ne morejo povedati iz katere živali se je razvil človek, zakaj se nekateri smejo priprostemu ljudstvu, ako si isto predstavljajo, da se je človek povzpел iz opice? Po odgovoru Rev. Sojarja, sklepamo, da to je čisto lahko mogoče, ker on pravi, da najprej je bilo rastlinstvo, iz rastlinstva se je razvilo živalstvo in iz živalstva pa človek. Toraj če ima gospod Sojar prav v tej hipotezi, potem je človek brezdomno nastal iz živali. Priprosti človek pa bo takoj rekel: Opica je najbolj podobna človeku, toraj je človek prišel iz opice.)

Skubie: Govorili ste o duši. Kaj je duša?

Rev. Sojar: (Njegov dobeseden odgovor ne moremo tu priobčiti, ker je isti bil tako obsežen, da si ga je bilo nemogoče dobesedno zapomniti. Navedemo pa naj v kratkih besedah, kar je bilo rečeno.) Duša in človek sta v tesni zvezi; duša v človeku je to, kar človek čuti, vidi in sliši, kar kličemo dušni vžitek. Tako na primer, če se eden dobro najde in zadovolji svoj želodec, to ni dušni vžitek, če pa eden gre recimo v gledališče in čeprav je lačen in jejen, pa vidi dobro igrjo, se v isto zastopi in pozabi na glad in žejo, to je dušni vžitek. Možgani, vid, sluh itd. so vnahtesnejši zvezi z dušo v človeku.

Zavertnik: Dali ste primer o dušnem vžitku v gledališču in rekli, da duša živa le tedaj, ako funkcionirajo razni čuti v človeku, kako pa potem pride, da duša ne živa nobenih občutkov, ako pride v gledališče recimo slep, gluhi in mutasti človek?

Rev. Sojar: Po daljšem razlaganju, ki ni bil noben odgovor na tisto vprašanje, je zabredel v materializem, iz katerega bi se bil rad izkopal, pa se ni dalo več, ker kmalu na to so prišla taka vprašanja, da smo obstali pri sledečem zaključku glede duše: Rev. Sojar ni povedal kaka je duša, tudi ni povedal, kako velika in široka je, nekaj je kazal in meril pa nič zmeril, priznal pa je, da duša ni iz materije, toraj jo ne morejo hudiči z razbeljenimi kleščami ščipati, se ne more naslajati pri zbranem petju angelskih korov, ker prvič

duša nima ušes, da bi slišala in drugič angelji, ki tudi niso iz materije, nimajo grl, da bi peli. Rev. Sojar je obstal, da čim bolj razvit je človekov ali posameznika razum, toliko večjega dušnega vžitka je deležna njegova duša. Na kar mu je Skubie odgovoril: Tisti, ki so študirani bodo imeli večje dušne vžitke na onem svetu, kot pa tisti, ki je zabit in vse kar ve, je za plugom hoditi, toraj bo tudi njegov dušni vžitek na onem svetu PLUG.)

Toraj tisti, ki koplje premog in čitate Glas Svobode, kar je vaš duševni vžitek na tem svetu, se bode vaša duša naslajala pri krampih in Glas Svobode, urednik, ki piše in se duševno naslaja pri člankih, se bo naslajal pri listih; naš upravnik, ki se sedaj prepira s Kranjcem za tisto prisego in nagrado \$1000.00, bo vžival veselje na onem svetu v tisočaku in se bo njegova duša prepirala s Kranjcem; Konda on bo nabiral naročnike in pasel rimske bike itd. Toraj pekla in vje ni, tudi nebes ne, ker zato smo prepričani, da tam ni ne krampov, ne Glas Svobode, ne tisočakov, ne bikov in morda ne bo tudi Kranjca.

Rev. Sojar je rekel: Konec vsega je bog! Tudi mi smo tega mnenja. Vprašanje pa nastane: Kateri Bog?

DEMOKRATI IN FILIPINCI.

Časniki poročajo, da je 20,000 Filipincev, vesela polnih in vriskeje korakalo po cestah Manile, ko je brzojav poročal o Wilsonovi izvolitvi.

Iskreli govorniki, njim na pročelju Aguinaldo, takozvani vodja insurgencije proti Španiji, proslavljali so izvolitev Wilsona, kot pričetek filipinske neodvisnosti.

Zavžitje kokosovega vina, je pri tej priliki baje prekorajilo vse meje. Časniki ne povedo, ali je povzročilo navdušenje zavžito vino ali ognjeviti govori ali pa oboje skupaj. Toliko pa je gotovo, da so se Filipinci s slabim okusom v ustih, prebudili iz svoje neodvisne omotice.

Wilson nima moči, da bi Filipince naredil neodvisne, tudi ko bi imel dobro voljo, katere pa nima. Baš tako malo bo demokratična večina v kongresu ganila prst, da bi temeljito neodvisnost Filipincev spremenila od ameriških interesov.

Očividno niso Filipinci dokaj znani z našimi demokrati. Možno da so popred enkrat slišali, da je Bryan šel v ogenj proti imperialistični politiki republikanske stranke, in sedaj se neposredno prilegajo izvodku, češ, da demokratična stranka vse stori, kar Bryan reče.

Seveda je demokratična stranka začasa ravnokar zaključene predsedniške kampanje zopet ojačila namišljeno stališče proti imperializmu in proti kolonialnem raztegu na Filipinah. Platforma stranke je celo zahtevala, da naj ameriška vlada takoj proglasi neodvisnost Filipincev, kakor hitro bo mogoče na otokih ustanoviti "stalno" vlado. "Le-ta neodvisnost naj bi bila zajamčena, dokler bo nevtralizacija otokov zagotovljena s pogodbo družih držav."

Mogoče so se Filipinci dali potegniti s to gnilo planko v bleščeči demokratični platformi; toda en pogled na to veliko obetajočo planko dokazuje, da ona drugega nič ne obeča, kot da demokrati obljubujejo Filipincem jamstvo za njih neodvisnost, bržko bo zagotovljena stalna vlada na otokih in z drugimi državam pogodba nevtralnosti. To ni nič drugega kot neka obljuba, hote nekaj obljubiti, kar po demokratičnem naziranjju skoraj tako daleč v prihodnosti leži, kot — narodna demokracija v Zdr. državah.

Na vsaki način leži le malo zaprek na poti filipinske neodvisnosti — le malo, točno vzeto samo tri. Ena zapreka se imenuje dobiček; ostale dve se kliče prihodek — renta — in obresti. Ko ne bi bili demokrati tem trem gracijam kapitalizma tako podložni, potem bi se morebiti dalo — toda čemu razmotrivati o do neba oddaljeni hipotezi?

Ameriški kapital je trdno zavarovan na zemljiški posesti, industriji in na agrikulturi Filipinov. Tudi katoliške in druge krščanske cerkve so si na otokih nagrabile in prisvojile velikanske zaklade, na katerih glodajo rja in molji. Doklej se bodo le-ti zajedali mastili od neplačenega dela naroda na Filipinih, je malo nade na kakošnjosibodi drugo vlado kot na ameriško, ker nobena druga vlada od zajedaleev ne bi bila pripoznana zadosti "stalno", da bi zagotovila tem parasitom dobičke in druge dohodeke.

Celo ko bi neverojetnost dogodek postala in bi se demokratičen

kongres našel pripravljenega, formalno proglasiti otoke kot neodvisne, tedaj bi postala neodvisnost na isti način, kakoršno Kubanci vživajo danes s kislim obrazom, — neodvisnost v senci ameriških bajonetov.

Nevtralnost bi bila baš tako z isto zanjko zadržana. To zajedaleci tudi dobro vedo. Prava nevtralnost bi kmalu privedla k pretežnemu vplivu Japoncev na Filipinah. Edino iz tega vzroka ne bodo ameriški trgovinski interesi nikoli trpeli resni poizkus da bi rešili obljubo neodvisnosti in nevtralnosti.

Wilson je ujemajoči strežnik ameriških industričnih vitezov, in demokratična večina v vladi istotako. Celu gobeždalasti radikalei Bryanovega vzorca pomagajo pri tem. Niti eden "državni mož" te baže ne bo smatral čas ugoden, da bi Filipincem privoščil neodvisno vlado. Le-ti diplomati so si ja edini, da niti ameriški narod ni sposoben za samovlado.

Filipinci so nekoliko prezgodaj slavili svojo neodvisnost. Oni ne vedo, da so demokrati vedno brzi z obljubami, ali počasni držati dano besedo, ker demokratija teh ljudskih izkoriščevalcev je samo drugo ime za tisto moč, katere potom republikanske stranke dobičke dela na stroške ali na škodo ljudstva. Filipinci se morajo še učiti, da je edino ena sama moč, ki zamore priboriti resnično neodvisnost filipinski republiki, namreč organizirano delavstvo na Filipinih brez izjeme narodnosti, vere ali barve. Toda ta sila, ta moč še dremlje v časovnem naročju, in veliko milijonov steklenic palmovega vina bo še izpraznjenih, predno se bo na otokih zavedla in zoznala ta delavska moč.

Demokrati bodo Filipincem od časa do časa obljubljali neodvisnost; če obljube zadostujejo da se iFilipincem podneti navdušenost, potem bodo Filipinci v času prihodnje generacije pogostoma proslavljali neodvisnost. In vsaka taka slavnost bo končala z občutki, kakoršnji se občutijo v jutro po pijanosti.

Ako bi znala katera si bodi politična stranka v Zdr. državah po činu postavodaje preduragčiti smer gospodarskega razvoja, tedaj bi bila socialistična stranka ta moč. Toda žal, ko celo socialistična stranka na višku svoje moči v Zdr. državah, ne bi mogla Filipince samo s proglašenjem neodvisnosti, osvoboditi. Kajti če socialistična stranka v Sev. Ameriki pride na krmilo, ne bodo delavske organizacije na Filipinih še dovolj močne, da bi se branile proti kapitalistom na otokih in Vzhodne-Azije brez pomoči socialistične vlade Zdr. držav. V tistih dneh bodo delavci na Filipinih veseli, ko bodo delavsko vlado Zdr. držav zaseboj imeli, za obrambo proti presegu razdivjanega kapitalizma v daljnem Vzroku.

Na kratko rečeno, neodvisnost Filipincev bo delo gospodarskega razvoja, in ne papirnatih sklepov kapitalističnih diplomatov. Glavna sila v tem razvoju bo postala iz vrst delavcev na Filipinih.

Zanimiva knjiga.

Cvetke iz papeževega vrta, broširana knjiga je sedaj v tisku in bo v teku enega tedna gotova za razpošiljatev. Stane 50c. Naročite pri A. H. Skubie, 2740 So. Clifton Park Ave., Chicago.

Ker knjiga izide samo v 1000 iz. tiskih, ne odlašajte, temveč naročite si jo še danes, da ne bode presenečeni.

NEBO
CORK TIP
CIGARETE

Dobra kakovost

Lahke

Turške Cigarete

10 za 5c

Za dobiti v vsih opalдах

Najbolše na svetu.

P. LORILLARD CO.
1760
ESTABLISHED

Največja in najstareja lekarna v Chicagi

C. G. FOUČEK

Lekarnar 25 let

1801 Center ave., vogal 18. cesta

Kedar potrebujete zdravila, ali le karsko pomoč pridite k meni, kjer Vam najboljše poštežem.

V moji lekarni uradujejo skušeni češki-slovenski zdravniki in njihove recepte izgotovim natančno.

V moji lekarni se nahaja pošta že nad 14 let in v katerem času smo odposlali nad 10 milijonov kron. Premam hranilne vložke in plačam 3% obresti. Denar dvignete kedar hočete.

C. G. Fouček

1801 Centre Ave.

CHICAGO

Prodajam šifkarte za vse linije in izdelujemo vse notarske posle, kot: pooblastila, kupne pogodbe, pobotnice, potrdila itd. Vselej se obrnite do nas z zaupanjem.

NAJVEČJA SLOVANSKA TISKARNA V AMERIKI JE

NARODNA TISKARNA

2146-50 BLUE ISLAND AVE., CHICAGO, ILL.

TEL. CANAL 445

Mi tiskamo v Slovenskem, Hrvaškem, Slovaškem, Češkem, Poljskem, kakor tudi v Angleškem in Nemškem jeziku. Naša posebnost so tiskovine za društva in trgovce.

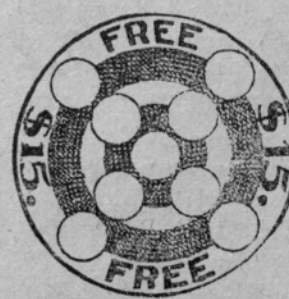
Vina! Vina!

Rojaki po Ameriki sosebno pa slovenski gostilničarji ki kupujejo od mene doma izdelana vina, me gotovo dobro poznajo in v ta namen se jim, kakor tudi drugim rojakom in gostilničarjem priporočam za obila naročila.

MRS. FRANCES LAUSCHE

6121 St. Clair Ave.

CLEVELAND, OHIO

ZASTONJ \$15

Kedar kupite uro, takrat kupite samo najboljše. — Elgin in Watham so najboljše na svetu. Da razglasi-mo našo trvdko smo se odločili, da pomoremo vsakemu, ki reši to zastavico, priti do ene teh svetovno znanih ur.

Vzemite številke od 1 do 9, rabite vsako številko samo enkrat in jih tako razvrstite, da bodo skup znašale na obeh straneh številko 23, potem nam pošljite rešitev. Če bo pravilna, vam bomo poslali kreditni ček za \$15, ki je dober pri nakupu ene teh krasnih ur. Pišite še danes in priložite znamko za katalog, da si iz njega izberete uro, ki vam najbolj ugaja.

NEW YORK CREDIT CO.,

354 E. 55th St.

Dept. 31, New York.

Dajte izdelati svoje tiskovine pri

"SPRAVEDLNOST"

1825 Loomis St. Telefon Canal 1015

Cene zmerne — Delo solidno

"SPRAVEDLNOST" EDINI ČEŠKI, UNJSKI DNEVNIK STANE 10C. NA TEDEN.

Slovenska Delavska Podporna in

Penzijska

Ustanov.
21. nov. 1909

Družba

Inkorp.
15. marca 1910.

MADISON, PENNSYLVANIA

GLAVNI ODBOR:

PREDSEDNIK: Martin Jager, L. Box 102, Conemaugh, Pa.
PODPREDSEDNIK: J. Zakrajšek, R. R. 3 Box 57 Columbus, Kans.
TAJNIK: Jos. Hauptman, Box 140, Darragh, Pa.
ZAPISNIKAR: Jos. Mostar, Box 120, Adamsburg, Pa.
BLAGAJNIK: John Gantar, Box 286, North Chicago, Ill.

NADZORNI ODBOR:

ALOJZ FLERE, predsednik, Box 121, Adamsburg, Pa.
MATH PETRICH, I., Box 183, Cliff Mine, Pa.
HENRY LAMUTH, II., Box 114, Marianna, Pa.

POROTNI ODBOR:

JOHN LEKŠE, predsednik, Box 94, Mulberry, Breezy Hill Sta. Kan.
ALBERT ŠVAJGAR, II., Box 146, Livingston, Ill.
JOHN GOMILAR, III., R. F. D. No. 3 Box 144A, Johnstown, Pa.

POMOŽNI ODBOR:

MARTIN HORVAT, Box 140, Darragh, Pa.
ALOJZ ŽAGAR, Herminie, Pa.
MARTIN PUMPE, Box 130 Adamsburg, Pa.

VRHOVNI ZDRAVNIK: Dr. Geo. Boehm, Arona, Pa.

Glasilo je "Glas Svobode."

Vsem društvam oziroma dr. uradnikom na znanje, da v poslej pošiljajo denar na sedanjega blagajnika.

KAJ JE SUŽENJSTVO?

Leta 1845 so imeli razni večjima visoko stoječi "človekoljubi" konferenco proti suženjstvu, na katero so povabili tudi ameriškega časnika Horaca Greeleya, ki pa ni prišel, temveč je poslal zborovalcem pismo, v katerem je razvil svoje nazore o vprašanju: "Kaj je suženjstvo". Njegove definicije so tako značilne in deloma še danes tako veljavne, da se nam zdi umestno, odpreti jim pot med slovensko občinstvo. Dotični del njegovega pisma se glasi:

Kaj je suženjstvo?

Odgovorili boste menda: "Postavna podložitev človeškega bitja pod voljo in moč drugega." Ali to tolmačenje se mi zdi na obeh strani netočno — preozko je in preširoko.

Preširoko je, ker vsebuje podložitev, katero provzrokujejo neke potrebe, ki niso nič manj silne, kakor postava.

Zame je suženjstvo tisti položaj, v katerem eksestira eno človeško bitje poglavitno za ugodnost drugega, kjer morajo toraj čas, delo in zmožnosti enega dela človeštva stati v službi ne za svoj telesni, intelektualni in moralni razvoj, temveč za udobnost, korist in muhe drugih; s kratka, kjer človek človeku služi na temelju enostranske, ne pa medsebojne zavezanosti, kjer razmerje med služočim in obsluženim in naklonjenost in vzajemna prijaznost, temveč sloni na temelju avtoritativnega načela; — kjer je na eni strani socialna prevaga in moč nad sredstvi za obstanek, na drugi strani pa potreba, hlapčevstvo in onečaščenje, tam je po mojem nazoru suženjstvo.

Ako ne gledam na vaše podjetje proti suženjstvu s tako požirajočim zanimanjem, kakor vi, ne smete misliti, da vidim v suženjstvu manjše zlo nego vi, temveč jaz vidim večje.

Da mi dela suženjstvo v Charlestonu ali v Novem Orlinsu manj skrbi, kakor vam, prihaja odtod, ker vidim toliko suženjstva v Novem Yorku, katero zahteva mojo prvo skrb. Ugodno bi mi bilo, ako bi smel verjeti, da je v vaših krajih manjše suženjstvo; ali da ga je v Novem Yorku dosti, moram žal verjeti. Ker mislim, da mi je dolžnost, najprvo v svoji soseski pridigati reforme, vendar ne zamerim tistim, katerim predpisuje njih vest daljšo pot. Tudi ne pravim, da ni suženjstvo na jugu — po načinu in številu — še groznejše kakor v Novem Yorku. Ker je bolj očitno, ima opozicija proti njemu lažje delo in menda je boste lahko kmalu odpravili.

Ali kako naj se posvetim križarski vojni proti oddaljenemu suženjstvu, ko vidim, da prešinjajo njega znaki moju najbližjo sosesko! Da, ko se mi ni niti posrečilo, da bi je pregnal iz svojega lastnega skromnega gospodar-

stva! Naj bo delokrog drugih kjerkoli — ali ni moj tukaj?

Dovolite mi, da vam povem, iz česa človeško suženjstvo po mojem mnenju v glavnem obstoja:

Ker posvečujejo človeška bitja svoj čas in svoje misli glavno po korščini in službi drugih ljudi, in sicer ne, ker hočejo, temveč ker morajo, tam je suženjstvo.

Ker so človeška bitja v takih razmerah, da snatrajo en del izmed sebe — zaradi njih položaja in zaradi dela, katero opravljajo — splošno za nižji razred, kakor tistega dela, ki opravlja druge ali nobenih funkcij, tam je — mislim — suženjstvo.

Kjer je zemljiščna posest malega dela družbe tako ogromna, da je večji del prebivalstva prisiljen plačati, kolikor se onim poljubi izprešati za privilegij, da smejo prebivati na zemlji in jo obdelavati, tam je nekaj kakor suženjstvo.

Kjer se tako težko dobi priložnost za delo, da razred delodajalcev lahko po svoji volji predpisuje pogoje in delaven tako majhen delež od produkta plačuje, kakor se mu poljubi, tam je slika prav podobna suženjstvu.

Kjer se smatra za bolj dostojno, živeti brez dela kakor z delom, tako da se "gentleman" bolj sramuje, ako mu je bil oče ključavničar, nego ako bi mu bil postopač, tam nismo daleč od suženjstva.

Kjer misli človek, da je prav in častno, da drugi ljudje njemu služijo, njegovi udobnosti in volji; kjer človek misli, da je prav in častno, tako živeti ter delo onih oseb odtegniti splošni koristi in je porabiti samo za svojo korist, dasi sam ne izkazuje človeštvu službe, ki bi bila toliko vredna — tam živi duh, ki je porodil človeško suženjstvo in je še vzdržuje.

NOV POLITIČNI VEK V ZDRUŽENIH DRŽAVAH.

Kratek obris političnega in gospodarskega razvoja Zdr. držav od medsebojne vojne, bo dobrodošel novim priselnicom.

Medsebojna vojna je končala z zmago s severom nad jugom. Sever je razpadel v industrijne države vzhoda in poljedelske države zapada. Na vzhodu se je industrija silno brzo razvila s pomočjo evropskega kapitala in evropskih delavcev. Na zapadu je zrastle poljedelstvo s storilno sposobnostjo, kakoršne ni na vsem svetu.

Ves razvoj Zdr. držav bi bil nerazumljiv, če se ne bi izšlo iz nje deželne postavodaje, ki tvori njeno temeljno podlago. Jug je bil fevdalen in storil bi bil vso deželo fevdalno, samo če bi bil to zmogel. Da to ni znal, to je osobito pripisati revoluciji leta 1848 v Nemčiji in nje podlegi. Izseljevanje iz Nemčije je bilo tako mnogoštevilno, da je za zapad Zdr. držav postalo najvažnejši faktor in s tem tudi za vso deželo.

Nemško priseljevanje po l. 1848 je bilo politično radikalno ter fevdalnemu jugu instiktivno sovražno. Ono je zabranjevalo v zvezi z Novo-Angleži, abolicionistov in ljudi prostega zemljišča razteg gospodarstva juga na zapad. Homestead-zakon Zdr. držav, na podlagi katerega je dobil vsaki, kdor je hotel, 160 akrov zemlje brezplačno, ustvaril je na zapadu samostojne kmete ter napotil naraščaj vzhodnih farmerjev vzhoda v novi deželi Industrija je bila večji del navezana na priselnike, delavce in podjetnike. Postati samostojen je bilo takrat še lahko; tovarniški sistem se je šele polagoma vstanovil. Delavski razred je bil še preveč nezrel in preveč narodno razcepljen in zato ni moglo postati veliko gibanje. Šele konec 70. leta se je pričelo veliko delavsko gibanje.

Vse možno je bilo storjeno, da bi se industrija hitreje razvila. Glavno sredstvo za to so bile visoke varstvene carine. Kapitalisti so lahko imeli, kar so hoteli. Dežela je bila brez kapitala in vsaki, ki je hotel kaj podvzeti, je bil z odprtimi rokami sprejet in po možnosti podpiran. Iz istega časa je datirana postavodaja, katera ameriškim kapitalizmu daje neomejeno svobodo in zato se razvija z neprimerno hitrostjo.

Politična situacija je bila skoraj popolnoma prevladana od preteklosti, od vprašanj, ki so se tikale vojne. Med kmeti na zapadu so nastali prvi odpori proti kapitalizmu, ker njih obstanek je bil od tega odvisen, da svoje produkte oddajo na vzhod in v Evropo. Pogoj k tem je bila nizka vožnina. Ameriške železnice pa so bile na sleparski način "kapitalizirane" ter so farmerje na najnesramnejši način oropale. Boj istih se je tedaj v prvi vrsti nameril proti železničnim magnatom ter je bil na celi črti zmagovit za farmerje. — Prvo moderno socialpolitično dejanje ameriškega kongresa je bilo ustanovitev meddržavne trgovinske komisije v svrhu uravnave tovarno-voznine. Leta 1890 so prideli ameriškega poljedelstva potreščino daleč prekašale in prišlo je do občutne agrarične krize, iz katere se je porodila — ljudska stranka, to je, do takrat največja "tretja" stranka, ki je prinesla na en milijon volilnih glasov. Izginula je iz pozorišča, ko je vprašanje po poljedelskih pridelkih prekoračilo ponudek, ter so cene močno naraščale. Socialpolitični radikalizem je med kmeti popolnoma izumrl, toda tvori pa vzlic temu še vedno goneč političen faktor te dežele. Vse politične reforme, neposredna postavodaja, ženska volilna pravica itd. prišlo so iz zapada. Demokratična stranka pod Bryanom, poskusila je to strugo za-sé izkoristiti, kar pa se je razbilo na pasivnosti industrijskih delavcev. Tu je prišel Roosevelt, ki je protislovno k Bryanu, razumel in vpošteval potrebe meznega delavca ter težil k radikalnega gibanja znal prestaviti na vzhod. Posledica je znana. Če tudi ni zmagal ob prvem naskoku, vendar je razpršil republikansko stranko in, kar je najvažnejše, ustvaril ali vsaj napotil je novo, nov socialpolitični vek te dežele.

Na tem pragu sedaj stojimo. — Sedaj je vsaki socialpolitičen. V gromadah časnikov, spisov in knjig se vedno razpravlja o socialpolitiki. V malem času smo v tem tako daleč naprej prišli, kar se je na Angleškem zgodilo komaj v par desetletjih — vsaj na papirju. Toda plaz je v teku in nič ga nemore vstaviti. Kapitalizem je prisiljen v obrambno stališče in moral bo svoje lase pustiti. Dohodninski davek, komisije za javne potreščine, odškodninski zakoni, neposredna postavodaja, postavne minimalne plače, to so novotarje, na katere pred ducat leti niti ni misliti ni bilo. Seveda, s socialnimi reformami ne bo šlo kar z navalom; postopalo se bo z njo z bolelostjo in krehanjem, toda grozna politična stagnacija je vsaj zlomljena, ki je polstoletja v tej deželi gospodarila; minul je čas, v katerem je veljalo edino geslo: obogatite se. S tem je pri kraju, in da je pri kraju gre hvala zavednemu in prebujenemu delavstvu.

DOPLS

Denver, Colo.

Ta pasji mraz tira človeka k gospej peči, kjer mu navadno postane dolg čas, da ga mora preganjati. Eni si nabašajo pipe in mirno kade, drugi pa vzamejo časnike in čitajo ter premišlujejo to in ono. Jaz sem eden tistih. — Malo je res kasno da bi govoril o novem letu, toda staro še tudi ni, zato sem začel misliti kaj bo to novo leto prineslo dobrega za slovensko splošnost v Ameriki. V prvi vrsti imamo Slovensko Zaveetišče, katerega moramo šele vleči iz povojnice, da ga čim prej damo na razpolago potrebnim rojakom. Zatorej ljubi rojaki, iz srca vas prosim v imenu vseh slovenskih trpinov-revežev, katere je kapital storil nezmerno za delo, pojdite od hiše do hiše in nabirajte med dobrosrčnimi rojaki milodare v ta namen. Združeni v bratski ljubezni, vsi brez izjeme, od vzhoda do zahoda, od severa do juga, brišimo potoke solza in celimo rane bratu, katere mu je zadal kruti kapital. Pokažimo veseljnosti, da smo pripravljeni pomagati svojim in postavimo krasen spomenik našim potomcem, ki bo jasno pričal, da nismo spali v tem stoletju in bo tudi kazal pod kako krutimi okoliščinami smo se morali bojevati za naš obstanek in boljše bodočnost za nje, ki bodo zrl v narodno zgradbo. Toraj bratje po narodnosti, podajmo si roke, pozabimo na osebna prepričanja in nastopimo v slogi, ker sloga jači, nesloga tlači. Ne ozirajmo se na tiste, ki iz hudobnosti ali drugih sebičnih nagibov nasprotujejo uresničenju te blage ideje, ker še nobena stvar se ni začela, da ne bi imela nasprotnikov in obrekovalcev.

Nasprotnikom in obrekovalcem pa zakličimo: Jezik za zobe, pa glejte, da ne bodete ravno vi eden tistih, ki bo prvi iskal podpore v zavetišču.

Obžalovanja vreden je tisti, ki nasprotuje tej ideji in list pa, ki kuje javno mnenje in odprto nasprotuje takemu narodnemu delu pa zasluži javne obsodbe. In ravno tisti list, ki tako ruje proti temu zavodu, ki je glasilo katoliške duhovščine v Ameriki, je tista eunja, ki je pometala vse svete reči pod stol hudiča; še celo križanemu ni prizanesel, temveč ga podtaknil pod hudičev parkelj. In tista eunja, ki bi morala učiti nauke Tistega, katerega je bila sama dobrota in usmiljenje ter ljubezen do bližnjega, ga sedaj javno sramoti in piše: V boj vsim, ki ne trobijo v naš rog! Mislili so, da bodejo osramotili Glas Svobode, pa so sami sebe. Resnica, tisti, ki je slikal tisto sliko mora biti z vsemi vrati obseden, ker drugači se ne bi mogel kaj takega izmisliti. Pojdite in, izženite belebube najprej iz vašega "štaba" in potem šele pridite med nas in izganjajte male hudičke.

Naši rojaki, bi se morali tudi malo bolj zanimati za podporna društva in pristopati k njim. Tu se nudi vsakemu rojaku, da pristopi v dr. št. 101 S. S. P. Z., katero pripuša vsakemu članu neomejeno prepričanje in daje največjo bolniško podporo in sicer \$8.00 na teden ali \$1.15 na dan in v slučaju smrti plača dedičem \$500 posmrtnine. Asesment je jako mal in sicer samo \$1.25 na mesec. Tu se člani sprejmejo do 55. leta starosti.

Naprej, naprej dokler je dan.

Da prej bo pot in trud končan. Trpin-Delavec.

XI. letnik Glas Svobode.

Na rokah imamo nekaj celih letnikov "Glas Svobode" za preteklo leto. Vseh 52 števil pošljemo poštne prosto za \$1.50.

Staremu prijatelju, ki se je v dolgih letih izkazal, je treba ohraniti zvestobo. Kdor trpi za nadežnim prehladom, naj ne poskuša vsa mogoča in nemogoča sredstva, ampak naj si preskrbi takoj pristni "Pain Expeller". Naj se drgne z njim krepko po vratu, prsih ter stopalih in takoj bo dobro. — Pain Expeller se lahko dobi v Ameriki po vseh lekarnah za 25 centov steklenica. Treba pa je paziti, da se dobi pristnega z varstveno znamko s sidrom.

AVSTRO-AMERIKANSKA-LINIJA.

NOVI PAROBRODI
VOZIJO iz AVSTRO-
OGERSKE v NEW
YORK in OBRATNO

PARNIKI PLUTEJO IZ NEW YORKA:

Alice 19. marca | Argentina, 19. februarja
Martha Washington, 22. mar. | Oceania, 5. marca
Parniki odplujejo vedno ob sredan ob 1. uri popoldne iz pristanišča Bush's Stores, Pier No. 1 na koncu 50te ceste v South Brooklyn.

Železniške cene na teh ozemljah so najceneje in imenovana pristanišča najbližja vašega doma. Dobra in priljudna postrežba; občuje se v SLOVENSKEM JEZIKU

Phelp's Bros. & Co.,

2 Washington St.,

New York, N. Y.

K. H. Kempf glavni zast. na zapadu 120 N. La Salle St. Chicago

Modne
obleke in
svršniki.

Največja zaloga,
najboljša kakovost
in najnižje cene
najdete vedno pri

THE
ATLAS
CLOTHING

JELINEK in MAYER,
imitelja

3094 Blue Island Ave in 18 cesta

M. A. WEISSKOPF, M. D.

ZDRAVNIK IN RANOČELNIK

1914 Ashland Ave., Chicago, Ill. TEL. CANAL 476

Urađuje na svojim domu:
od 8.—10. ure popoldne
od 1.—3. ure popoldne in
od 6.—8.30 ure večer.

V lekarni P. Platt,
814 Ashland Ave.:
od 4.—5. popoldne.
Ob nedeljah samo od 8.—10.
ure popoldne doma in to le izjemoma v pravih nučnih slučajih.

DB. WEISSKOPF je Čeh, in odličan zdravnik, obiskujte torej Slovana v svojo korist.

ATLAS BREWING CO.

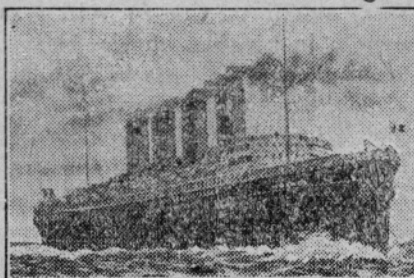
sluje na dobrem glasu, kajti ona prideluje najboljše pivo iz českega hmelnja in izbranega ječmena.

LAGER MAGNET GRANAT

Razvažajo pivo v steklenicah na vse kraje.

Kadar otvoriš gostilno, ne zabi se obrniti do nas, kajti mi te bomo zadovoljili.

Compagnie Générale Transatlantique

Iz New York v Avstrijo čez
Havre Basel.

Potniki tretjega razreda dobivajo brezplačno hrano na parnikih družbe, snažne postelje, vino in razna mesna jedila.

Pristanišče 57 North River
vznožje 15th St., New York
City

HITRI POŠTNI PARNIKI odplujejo vsak četrtek ob 10. uri zjutraj:

S. S. France (nov dvovjak)
S. S. La Lorraine

S. S. La Provence
S. S. La Savoie

Najboljše udobnosti v III. razredu.

Odplujejo vsako soboto ob 3. pop.

S. S. Rochambeau (nov dvovjak)
S. S. Niagara

S. S. Chicago
S. S. La Touraine

Glavnizastop na 19 State St., New York.

MAURICE W. KOZMINSKI,
glavni zastopnik za zapadu. 139 N. Dearborn St. Chicago, Ill.

DOBITE DOBRO URO Z LAHKA!

To elegantno imp. RAILROAD URO s 21 kamni, navijakom, ročajnim opuščalom, patentiranim regulatorjem in s mnogimi drugimi stvarmi, absolutno natančno in zanesljivo, 20 LET GOLD FILLED hunting pokrov, ki lepo zrisan. Ta ura je nalašč izdelana za železničarje, ki morajo imeti zanesljiv časomer. Oboje velikosti. POSEBNA PONUDBA: To uro pošljemo na vaš naslov C. O. D. \$5.75. Ekspres plačate sami. Če ni ura talka, ko je preiščete, ne rabite plačati niti centa. Pozačena verižica in privesek zastoj za vsako uro.

EXCELSIOR WATCH CO.

505 ATHENAEUM BLDG.

CHICAGO, ILL.

DOPISI.

Waukegan, Ill.

Slovenci širom Zdr. držav tekmujemo zadnje čase med seboj, ktera naselbina bode bolj napredovala bodi na društvenem ali na gospodarskem polju! — Tu pri nas se je začelo že pred par leti sem gledati da bi si postavili lastni Dom. Seveda je precej zaspala dobra ideja, ktere se je že skoraj zvonila k pogrebu. Vendar je tlela iskrica počasi tako dolgo, da se je iz iskric oživila veliko zanimanje za prekoristno stvar. Ustanovilo se je društvo Slov. Narodni Dom za ustanovitev Slov. Narodnega Doma! Katero je storilo vse potrebne korake in pripravilo vse potrebno, da se z lastnim Domom prej ko mogoče prične. Radi tega se sklicuje na dne 9. Svečani: t. l. ustanovni shod za vse Slovence in Slovenke iz Waukegana in North Chicago, Ill. v dvorani roj. Math Slana na 10. cesti ob 4:30 popoldan. Vsi, kateri se morate, se udeležite omenjenega shoda, ker vsak je dobrodošel. Z geslom: Z združenimi močmi! Vas pozdravlja

Odbor dr. Slov. Narodni Dom.

Forest City, Pa.

Poročati imam žalostno vest, o nesreči tukaj dobro znanega rojaka Franka Verbiča, doma iz Grbja, pri Zatični. Omenjeni je bival tu, v Forest City že dalj časa in je delal v jami, kot večina nas.

Dne 7. januarja zjutraj je vstal kot po navadi da gre na delo in šel je v navadni obleki in nazaj ga ni bilo več. Prvi dan se ni noben dosti zmenil zanj, ker je vsak mislil, da je kje v mestu ali kje druge, toda ko le še ni bilo drugi, tretji in četrti dan nobenega glasu o njem, smo začeli sumiti in ga iskati.

Frank Verbič je spadal k tukajšnjem podpornem društvu št. 27 S. S. P. Z. in nekaj članov se nas je zbralo, da ga poiščemo. — Navzile slabemu vremenu smo preiskali vso okolico, toda vse zaastonj.

Dne 26. jan. popoldne sta šla rojaka Josip Slepce in Josip Kotar za kratek čas po hosti. Približno eno miljo vrha gričev sta našla njegov klobuk. Vrnila sta se takoj in obvestila ostale rojake, ki so se takoj odpravili na lice mesta, da iščejo. Blizu mesta, kjer so našli klobuk je bila jama in tam so našli mrtvo truplo rojaka.

Naročili so ambulanco in prepegljali truplo k pogrebniku in 27. jan. smo ga slovesno pokopali na katoliškem pokopališču.

Soročnikov tukaj ni imel in je toraj društvo vzele vse skrbi, da ga dostojno pokoplje. Omeniti moramo, da Rev. Josipu Tomšič, gre vsa hvala, ker se je obnašal kot "gentleman". Ranjki zapuščena v starem kraju očeta in enega polubrata, tu v Ameriki, v Johnstown pa tudi enega polubrata. N. v. m. p.!

Zimo imamo lepo brez snega in delamo vsaki dan.

Frank Leben.

Chisholm, Minn.

V G. S. št. 1 sem čital novico o umoru otroka v župnišču, v kateri se nam kaže pravičnost naše ljube Evrope. Župnik v Dietfurtu je intimo občeval s svojo služkinjo. Nasledek tega občevanja je bil porod čvrstega dečka, ki je pa moral koj po porodu zapustiti svojo bogabojočo mater. Oče in mati sta ga oddala v krščansko sirotišnico-farško stranišče.

(Lep zgled kako sirotišnico hočejo imeti klerikanci!) Po natančni preiskavi zločina so vtaknili nečloveško mater v ljuknjo, a "nedolžni" župnik je seveda ostal na svežem zraku. Nesrečna mati, Engelberta Stepper, hči gostilničarja Stepperja je bila obsojena na pet mesecev ječe, a brat v Kristusu je pa ostal svetnik, kakor sv. Peter, ko je našega ljubelega Odršenika trikrat zatajil.

To je zopet en dokaz dužev, ki se je zgodil tisti čas, ko je Noe daroval ovna za srečno rešitev. Znano nam je iz sv. zgodb, da je Noe vzel na barko samo jeden par od vsake živali. Ovna je daroval Bogu za srečno rešitev, vprašanje

pa nastane: Kdo mu je potem namestoval ovna?

Resnicoljubni župnik, oče je lagal svojim faranom, da je kuharica njegova soročnica, toraj ima na glavi zločin krvne oskrumbe. Dragi čitatelji, presodite sami, kedo je bil potemtakem največ kriv, župnik ali njegova soročnica — gostilničarjeva hči. Po mojem mnenju je Kristusov namestnik večji grešnik, kot pa njegova takozvana soročnica. Župnik je lazil zanj, ne pa ona za njim.

Dekleta, katera še niste spreobrnjene, sedaj vidite, pred kom se morate varovati. Župnik, katerega je sv. duh obvaroval nečistega greha je nedolžen, a gostilničarjeva hči zapeljana od svojega soročnika (?), je pa največja grešnica, ki mora delati pokoro za oboja in obkavati svojo lahkomišljenost za štirimi stenami.

Da, da, blagor pravičnemu tudi v grehu nečistosti, ker ga vodi roka vsegamočnega.

Frank iz Minnesota.

Indianapolis, Ind.

Po naključju sem dobil v roke jolietško plenico. Čitam in sem naročen na razne liste, ali kaj takega ostudnega zavijaškega in lažnjivega ob enem pa pohujšljivega nisem še v nobenem listu čital kot ravno v tej plenici. No pa saj ni čuda saj so g. urednik dolga leta trgali hlače po šolskih klopih in zraven so še katoliški duhovnik, ki sme pisati kakor se mu zljubi. On nima greha, če laže, samo mi revni trpini ne smemo lagati in če zaničujemo kakovega lopova v ovčji koži, pa se moramo spovedati in delati pokoro. Srečni in veseli moramo biti, da naša mladina ne zna čitati slovenskega jezika, ker drugače bi se vsa pohujšala. Stariši, na vas apeliram, da ne date tiste plenice vašim otrokom, ker se bodejo pohujšali — navadili lagati — in gorje onemu, ki pohujšuje mladino. Gospodje okoli tiste cunje si mislijo, ako zlivamo našo golodno gnojnice na Glas Svobode in njegove čitatelje, bomo saj toliko dosegli, da nam bodo začeli odgovarjati in tako jih bomo ovirali, da ne bodo razlagali resnice narodu. Toda ne bo nič. Glas Svobode odbija vaše napade tako spretno, da morate hočešnečeš dišati lasten smrad. Vprašal bi katoliškega urednika, kaj bi rekel rimski papa, ako bi videl in čital vašo smrđljivo plenico. Ali ker namen posvečuje sredstva, vas bi najvišji cerkveni glavar ex cathedra blagoslovil, ker znate tako hvalavsko in lažljivo pisati in zafrikovati. Morda bi vas celo imenoval doktorjem zafrikačev, to je najvišje dostojanstvo v cerkvi, poleg tistega katero je bilo podeljeno sv. Liguoriju za njegovo "doktorsko" delo, ki je desetkrat bolj pornografično kot pa ona škofova "rdeča brošura".

Hvalite se, koliko ste že storili za slov. trpina. Moje mnenje pa je, da ste presneto malo storili v prid delavev in revnega ljudstva, storili pa ste že veliko za papeža in njegova imetja, bisago. On tudi namigava, da si katoličani lahko sami ustanovijo sirotišnico ali zavetišče in sicer na narodni katoliški podlagi. Ne oporekam temu, saj bi bil tudi že čas, da storite nekaj za slovensko sirotito, za slovenskega trpina. Če to storite bodele pokazali, da vsaj imate respekt do dobrih del usmiljenja in posnemate Kristusa. Toda mislim, da vam ni toliko za to, da bi se pomagalo delavev, temveč skrbi Vas kako bi preprečili Zavetišče, na popolnoma narodni podlagi in kako bi narod obdržali razdvojen.

Zapomnite pa si, da se je naš narod začel zavedati in vam ne bo šel več radovoljno na vaše nastavljenе limanice. Delavev več ne pleše tako, kakor mu živjaga vaše pero. Veliko zavednih delavev je tudi v odborih KSKJ, ki so naprednega mišljenja, ki se hočejo otresti suženjskega jarma kapitalistov in njihovih podreptnikov, farških hinavcev. In prav gotovo, prišel bo tudi tisti čas, ko bodo rekli: Father do tukaj in ne dalj. (Op. ur.: Tako so mn povedala razna društva KSKJ.)

Delavev se je naveličal znašati svoj težko prislužen denar v vaše malhe in si misli, z denarjem pa si ne bom kupoval nebes, saj tako ni bog odredil. Delavev pamet! Urednik tistega katoliškega lista je hitro ponudil \$1000 nagrade, katere pa ni mislil nikoli izplačati, ker pri njem namen posvečuje sredstva. On če drugače ne, bo rekel, da Seguinova prisega je ničvredna, ker je odpadnik itd. (To je že rekel in kaj je naše mnenje o tem smo povedali na drugem mestu). Opomnil bi vas pa samo nato, da se paziti pred temi kameleoni, da ne postanete žrtev razmer, kakor je postal Jurd iz Špihovega, ko je iskal svojo hčer pri Križarjih, po nauku duhovnov, svetih možeh. Kaj bo rekel na to katoliški urednik?

Ni moj namen baviti se s stvarmi, ki nimajo sredstva, zato pa naj prekinim in povem nekaj drugega. Vsaka korporacija, društvo, jednota, zveza itd. ima svoje račune, voli odbornike, tako, da člani vedo, koliko je bilo dohodkov in koliko stroškov. G. urednik, vendar se ne bode ježili ako Vam povem resnico. Tukaj pri fari sv. Trojice, je samo sedem oseb, ki živijo na račun vbovega trpina in vseh sedem ni bilo toliko zmognih, da bi naučili mladino igrati v materinem jeziku, ampak v angleščini. Iz tega je razvidno koliko ste storili za slovenski narod, za ohranitev slovenskega jezika. Ali ni to sramota? Vprašal bi stari odbor ali nam more dati račun, kedar bi zahtevali. Pri vsem tem pa je moje mnenje, da ena oseba ne more biti ob enem, predsednik, tajnik in blagajnik, kakor tudi ne oče, sin in sv. duh ena in ista oseba, ker to je nerazumljivo. Farani se čudijo nad takim poslovanjem in bi že radi videli račun za leto 1912.

Napredni opazovalec.

Aurora, Minn.

Tukaj gre z delom še precej dobro, to se reče, delo se lahko dobi, seveda plače so pa tako sramotno nizke, da naj skromnejši si ne more niti centa nastran dati. Pa kaj se bomo menili o prihrankih, zadovoljni bi bili, če bi se zamogli dostojno preživljati.

Na Aurora so se začeli rojaki pomenjati o lastni dvorani. Dne 5. jan. se je o tem razpravljalo na seji društva "Aurora", št. 43 SNPJ. Uvideli in prepričali smo se o potrebi takega doma. Zaključili smo, da se stopi v posvetovanje s ostalimi podpornimi društvi, nakar smo poslali vsim društvom celo stvar v presodek. Kedar se zjedinito zvolilo bode vsako društvo svoj odbov oziroma zastopnike, kateri bodo vkrenili vse potrebno in iz svoje srede izvolili stalni odbor, ki bo izdelal vse potrebne načrte. Kakor se sme že danes soditi, bomo imeli v kratkem času Slovenski dom, ker zanimanje za istega je veliko in splošno. Društvo "Delavev" št. 17 SSPZ, je že sklenilo na svoji redni seji, da stopi v zvezo z ostalimi društvi, da delujemo roka v roki in da se čimprej uresniči lastni dom. Upamo, da se nam tudi ostala društva pridružijo. Rojaki na Aurora, na delo! Ne poslušajmo tistih narodnjakov, ki pravijo da nam ni potrebno lastnega doma, ker oni so zgrabljivi volkovi v ovčjih kožah in gledajo in čakajo samo na prilike, kje bi nas izkoristili. Priznati pa moram, da jih ni dosti in še tisti si ne upajo na dan, temveč samo streljajo iz zaplota.

Pred nekaj časom nas je obiskal zastopnik edinega kat. časopisa, g. Klepčec ali Klepec, za ime ne vem, katero je bolj pravilno, sicer pa to ime zasluži in mu prav pristojno, ker klepetal je prav po obkatoški navadi in spuščal strelce, bombe, rakete, granate itd. na svobodomislece in socialiste ter njihovo časopisje. — Napadal je vse, kar ne trobi v njegov lažnjivi rog. Kakor mi je pravil rojak I. G. iz Pineville, Minn., je ta zastopnik rekel, da je Glas Svobode lažnik, a reva, naletel je na velik odpor. Jaz sem ga pričakoval vsaki dan, ali glej ga spaka, ni ga bilo. Rad bi bil stopil z modrijanom v ožjo zvezo, da bi malo podebatirala. S takimi učnjaki rad debatiram, ker jih kar žive jem, posebno kedar se pride do socializma. Gospod zastopnik

je dobro vedel, da bo moral oditi z dolгим nosom in pobit in zato je pobral šila in kopita in šel iz Aurora.

Gospodu zastopniku bi svetoval, da pusti delavsko časopisje v miru. Ako nabirate naročnike za jolietško plenico obrekovanja in laži, pustite drugo pri miru, ravno tako narodna in svobodomiselna društva in Slovensko Zavetišče. Kaj ne gospoda okoli A. S. ako bi imeli vi svoje prste pri narodnih, svobodomiselnih društvih, pri socialističnih klubih in Slovenskem Zavetišču, da bi nam vi diktirali (Op. ured.: Sojar hoče že sedaj diktirati pri Slov. Zavetišču) in sedel pri polnih koritih, potem bi bilo vse O. K. Sram vas bodi! Pravite, da učite Kristusov nauk. Ali je Kristus tako učen? Ali ni učil, ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe. Ali ne greste naravnost čez telesna dela usmiljenja, katera so vam vedno na jeziku v cerkvi, spovednici, leci itd? Podirate Zavetišče, ali se to pravi, lačnega nasititi, žejne napojiti? Še dosti takih vzgledov bi vam naštel, toda škoda prostora v listu, ker vam itak nič ne hasni. Le toliko rečem, držite roke proč, ker ste povzročili že dosti nesloge in prepira med slovenskim narodom v Ameriki.

Tukaj imamo sedem raznih podpornih društev, ki spadajo k raznim jednotam in zvezam, med katerimi vlada lepa sloga, ako ne omenimo tistih propalce, ki iz lastne mržnje sčuvajo rojake.

Vsa društva so dobra, zato pa rojaki imamo lepo priliko, da pristopi k enemu ali drugemu. Tako na primer daje društvo št. 17 S. S. P. Z., ki ima svoje seje vsako drugo nedeljo v mesecu jako lepo podporo in sicer \$8.00 na teden ali \$1.15 na dan in \$500 posmrtnine. Assessment pa je samo \$1.25. Tudi ženske se sprejemajo v to društvo in dobivajo isto posmrtnino in \$4.00 bolniške podpore za mesečni assessment 90c. Kdor hoče še kakih bolj natančnih informacij, naj se obrne na društvene uradnike.

Vinko Mikulič.

East Helena, Mont.

Že je minilo precej časa od kar sem se zadnjič oglašila v tem listu, zatoraj sem se danes namenila napisati par vrstic.

Zima se že poslavlja in pomlad nam podaja gorko roko; priroda bo ozelenela in novo življenje se bo zbudilo; življenje polno veselja in nade. Tudi na socialnem polju začela je poganjati kal.

Dne 15. januarja smo ustanovili socialistični klub JSSZ. Veliko zanimanje je nastalo med tukajšnjimi rojaki, kar najbolj dokazuje število ustanovnih članov, katerih je sedaj 15. Poleg tega je v klubu vpisanih 6 članic-sodruginj. Rojaki v East Helena, stopite v naše vrste in pomagajte se nam in našim očetom ali možem bojevati za zboljšanje našega in njihovega bednega položaja, kajti to se da doseči edino potom organizacije in delovanja od strani delavsko zavedne politične stranke.

Da se je klub ustanovil gre največja hvala organizatorju L. J. Pagon iz Gebo, Wyo., ki se je o praznikih nahajal tu pri prijateljih.

Žalostno novica imam za poročati. Dne 22. jan. je nemila smrt pritrkala nit življenja rojaku Nicku Verzuh, v starosti 49. leta. — Ranjci je bil po narodnosti Hrvat in je bil zelo priljubljen med tukajšnjimi rojaki. Zapuščena žalujoča vdova in nekaj nepreskrbljenih otrok, dve omoženi hčeri in odrastlega sina.

Ranjki je pripadal k društvu Jutranja Zvezda od Hrvatske Zvezdnice, k društvu sv. Cirila in Metoda, pri katerem je bil dalj časa zastopnik in blagajnik. Dne 25. jan. so se zbrala pred hišo žalosti gori omenjena društva in društva Sv. Alojzija JSKJ in sv. Ane od Društva sv. Barbare, ki so ga spremila v cerkev in na pokopališče. Žalujoči rodbini izrekamo naše sožalje.

Mary A. Strainer.

ZASTONJ — Darilo vredno \$1.00 zastonj. Pošljite deset (10) imen in naslovov in deset centov na P. O. Box 12 Uptown-Pittsburgh, Pa.

PAIN-EXPELLER
FOR
RHEUMATISM
GOUT - NEURALGIA
LUMBAGO - COLIC
PAIN - RACHACHIS
SPRAINS & BRUISES

Influenca se vas ne prijela, če se nadržnete s pristnim **PAIN EXPELLER-JEM** o pravem času in se ravnate po navodilih v zavitku.

Najstarejša slovenska tvrtka
EMIL BACHMAN
1719 So. Centre Ave., Chicago, Ill.

Se priporoča vsim Slovanskim društvam za izdelovanje društvenih znakov, gumbov, zastav in vsakerih potrebščin. Izdelek je najfinejši in najokusnejši, pri tem pa zelo zmerne cene.

Nestevilno zahval in priznanaj jamči za pristnost in ekusni izdelek naročenih potrebščin. Pišite v svojem jeziku za vzorce in cenik

G. VOKOUN
1411 W. 18th St., Chicago.

V moji trgovini se dobe prve vrste cigare, dobresvalčice in raznoličen tabak iz vseh dežela.

Slovenci, oglašajte se pri meni!

Telefon Canal 2301

Popravljalnica dežnikov in pip

Dobra Unijska Gostilna, kjer se urasel in gorak prigrizek. Pod vodstvom **Jos. S. Stastny**

2005 Blue Island Ave.

Velika dvorana za društvene in unijske seje, in druga dvorana za koncerte, ženitve in zabave.

M. KARA
1919 So. HALSTED ST.
cor. 19. Place.

Vam je na razpolago pokazati svojo najboljšo zalogo jesenske in zimsko obuče.

Phone: Canal 80.
HOERBER'S CREAM OF MALT
Martin Nemanich,
GOSTILNA
Vogal 22. in Lincoln Street
Prostogorak in mrzel prigrizek vsak dan.

SLOVENSKA GOSTILNA
kjer se toči vedno sveže Schoenhofen-Edelweiss pivo in kjer se dobe domača vina in najboljše unijske cigare.

Kegljišče.
ANTON MLADIČ
2343 Blue Island Ave. Chicago.

The Konrad Schreier Co.
Sheboygan Wis.

Varitelji najboljšega piva v sodih in steklenicah.
Edelbrau in Pilsen pivo iz naše pivovarne je najboljšje.

ODVETNIK PATENT
CARL STROVER
(Sobe štav 1099)
133 WASHINGTON ST. CHICAGO, ILL.
TEL. 9880 MAIN

GOSTILNA
kjer je največ zabave in največ vžitka za par centov s biljardom mizo na razpolago. Vse to se dobi v gostilni
John Košiček
1807 S. Centre Ave. Chicago, Ill.
Telefon Canal 1439.

"The Roosevelt Saloon"
ROCK SPRINGS, WYO.
A. Justin, lastnik
In trgovce z vinom, cigarami, mrdim pivom itd. — Se priporoča Slovincem!

Irgovina s nevedobnim obuvalmo
Vstanovljena leta 1882
Velika zaloga obuval najnovejše kakovosti po zmerno niskih cenah.
JOHN KLOFAT
631 Blue Island Ave., Chicago.
Druga vrata od Kasparjeve Bank.

Social Club Saloon
— Edina slovenska tvrtka v mestu —
J. Klanchnek in J. Ponger
312 Garrison Ave.
lastnika in proizvajalca likerjev na debelo.
Prenočišča za potnike.
PORT SMITH, ARKANSAS.

RAZNO IN DRUGO

KRANJSKO.

Mačeho in očeta sta tepežkala. Alojzij Klemenčič, star komaj 16, in njegov brat Tone Klemenčič, star komaj 14 let, imata to nesrečo, da imata mačeho. No pa Tone že se prestaja, ker ni doma, ampak se uči krojaštva v Novem mestu pri Weissu, siromak je le Lojze, ki ima mačeho vedno za seboj. — Čez praznike je prišel domov tudi Tone in zdaj je bilo regljanja nad obema, da je bilo joj. Čez praznike sta se prenašala, na tepežni dan pa sta sklenila mačeho pošteno natepežkati. Ko ju je začela zopet zbadati, sta jo maskočila oba. Tone jo je tolkel s kamnom po prsih in trebuhu. Lojze pa jo je brcal, kamor je zadel. Na vršič in krik mačeha ji je priteknel na pomoč mož, oče obeh fantov in hotel ta dva preteptati. Dečka pa sta se v jezi tudi očetu ustavila in ga je Lojze tako zagrabil z roko za ves obraz, da ga je nekoliko opraskal. Za to svoje tepežkanje se bosta morala zagovarjati pri okrajni sodnji v Novem mestu.

Iz Mirne na Dolenjskem se piše: Kakor na Balkanu, tako imamo tudi v Mirni večno vojsko zaradi zemlje. Ljudje se bojujejo za male kose zemlje ali za lastninske pravice na tuji zemlji. Pravda sledi pravdi; odvetniki imajo v Mirni dobre čase. Skoro vsak, kdor se kaj tožari, vzame odvetnika. Tuja zemlja našim ljudem preveč diši, posebno zemlja pred pragom. Na sodni dan se Mirenčanje ne bodo mogli pritoževati, da niso zavili dovolj pravih v svojem življenju. — Župnik A. Kocjančič je 6. m. m. naznanil, da bo spomladi birma. Ob enem je po škofovem ukazju naznanil, da ne more biti ne za krstnega, ne za birmskega botra, kdor napredne časopise bere ali je nanje naročen. Tacega, je obetal, bom jaz pri birmanju vsakega vprašal kaj takega, da ne bo znal in ga bom s tem osramotil. Ako takega botra pri krstu vprašam, ali se otrok odpove hudiču? in boter odgovori, da, nadalje, ali se odpove vsem hudobnim duhovom in njih zapeljevanju? in boter zopet reče, da — mu poročam: Kako moreš tako odgovarjati, ko imaš doma Lucifera in ga bereš z najboljšo slastjo? — Oh, gospod župnik Kocjančič, kako se nam vi smilite! Kaj vam res ne pride nič pametnega na misel, da morate take čenče klatiti. Hudič in hudobni duhovi in njih zapeljevanje — to je dobro za pastirke v kakih hribih na Hrvaškem, naši ljudje se vam smejejo, če jim take pravite. Vedite, da si ne damo od nikogar ukazovati, kaj bomo brali. — Premogokop dobro napreduje in je za Mirno važna pridobitev. Železnica je povzročila, da Mirna lepo napreduje; manjka le prijateljstva in medsebojnega sporazuma.

ŠTAJERSKO.

V Studencih pri Mariboru je u bil pomožni delavec Janez Reiter svojo ženo Marijo. Reiter je bil priden in delaven mož, žena pa le na pijanka. Dne 15. januarja je prišel zvečer Reiter z dela domu in našel svojo ženo ležati pijano na tleh. Razvil se je hud prepri, tekmo katerega se je zgodilo krvavo dejanje. Reiterico so našli zjutraj sosedje z razbito glavo ležati v stanovanju. Krog in krog mrlča so se videli sledovi krvi. Jopico je imela Marija Reiter skoro čisto strgano s telesa, kar znači, da se je moral pred njeno smrtjo med zakonskima vršiti hud boj. Smrt so povzročili udarci z lesom. Reiter je pobegnil; ker ni izključeno, da je izvršil samomor, ga iščejo orožniki po celi okolici.

Obesil se je 11. m. m. pri Sv. Lovrenču na Dr. polju kočar in železniški delavec Jožef Predikaka. Bil je pijan zelo uded, v slabih gmotnih razmerah in slednjič kot žel. delavec odpuščen; vse to ga je gnalo v smrt. Zapuščena žena in 6 malih otrok.

Iz Gradca. V hiši Herrgottwiesgasse 90 se je v nedeljo odigrala, kakor beremo v "Montagszeit", jako žalostna družinska zgodba: žena jetniškega paznika Lindiča je skočila z dvema otroka iz dru-

gega nadstropja na kamenito dvorišče. Žena in štiriletni Francek sta obležala mrtva, dveletna Micika pa še morda ostane pri življenju. Samomor je izvršila Lindičeva iz ljubosumnosti.

Iz Rajhenburga. Nekateri fantje iz bližnjega Leskovca so slavno znani kot pretepači. Pred leti so napadli kot vrli "zvezarji" nekega naprednega akademika iz Celja kar brez vsakega povoda in so zato dlje časa otepali ričet. Te dni so pa iz zasede napadli posestnika Simoniška iz Leskovca in ga hudo ranili. Naši gg. orožniki so jim že preskrbeli stanovanje za železnim omrežjem. Človek nehoti misli na dr. Krekov nauk: Premisli dobro vsak večer, ali si tisti dan dovolj sovražili liberalca!

Nemški denuncijanti. Graško okrožno sodišče je obsodilo živinskega trgovca Plečnarja iz Cirkovca pri Pragerskem na dva meseca ostrega zapor, ker je v smislu denunciacije v gostilni nekega Dentschmanna blizu Spilfelda "kazal svoje simpatije za napoli divje srbsko ljudstvo in grdil avstrijsko državo." Isti dan je bil obsojen neki delavec Hammer na tri tedne zapor, ker je enkrat zaklical "Živio Srbija, dolj z Avstrijo!"

PRIMORSKO.

Ponesrečena jadrnica. Avstrijska jadrnica "Virginia" je naseljena na pečinah v vodovju pri Rovinju. Jadrnica je v nevarnosti, da se potopi.

Grki na preži. Iz Reke poročajo, da so grške vojne ladje ustavile nedaleč od Krfa avstrijski parnik "Arpad". Ko so ga preiskali in konstatirali, da ne vozi vojne kontrebande, so ga spustili Grki naprej.

Grški rezervisti. Lloydov parnik "Baron Beck" je odpeljal iz Trsta nad 300 grških rezervistov, ki so bili poklicani iz Kalifornije. V Trstu stanujoči Grki so jih slovesno pozdravili in spremili do parnika, kjer so se poslovili od njih z navdušenimi klici med petjem grške narodne himne.

Bosanski izseljenci. Med bosanskimi izseljenci, ki so v Trstu v lazaretu, je umrlo v zadnjih dneh še 6 oseb, ki pa niso imele kužnih bolezni. Za črnimi kozami je tja novo obolen deček, tako da je sedaj 16 bolnikov, ki imajo koze. Nedavno se je odpeljal prvi transport 700 izseljencev v Bosno, kjer jim je nakazala avstrijska vlada brezplačna zemljišča.

Požar pri Reki. Dne 16. m. m. je izbruhnil v strojnici tovarne za sveče Pesenti pri Reki ogenj, ki je uničil skoro vse stroje in veliko zalogo blaga. Škoda je zelo velika, ogenj je bil skoro gotovo potaknjen.

Samomor mornarja. Na Reko je došla brzovjaka kapitana parnika "Kossuth", ki javlja, da je med vožnjo skočil v morje in utonil krmar Jakob Lužar z Reke. Samomor je izvršil vsled neozdravljive bolezni.

Ponesrečen grški parnik. Med Puljem in Reko je nasel na pečine grški parnik "Demosthenes". Parnika "Liburnia" in "Sempere avanti" sta mu prišla na pomoč, toda do sedaj ga še nista mogla rešiti.

Avstrijski vojaški beguni. Od avstrijske vojne mornarice je od 1. do 9. januarja t. l. pobegnilo v Pulju nad 40 mornarjev.

Umor zaradi dedščine. Iz Vodnjane poročajo, da je v tamošnji okolici zvalil kmet Anton Vitazovič svojega zeta Benj. Dikoviča v svojo hišo, kjer ga je dobro pogostil, prenočil, po noči pa v spanju ustrelil. Zločin je izvršil zaradi dedščine po svoji pokojni stari materi. Morilec se je javil sam orožnikom in trdil, da je izvršil zločin v silobranu. Toda njegova žena, ki je bila navzoča, pa ni mogla braniti, je možovo izpoved zanikala. Vitasoviča so izročili sodišču v Vodnjano.

KOROŠKO.

Nagrade za pokončevanje strupenih kač na Koroškem. Deželna vlada koroška plača za vsako ubito strupeno kačo 1 krono. V l. 1912 so poslali na vlado iz cele Koroške 954 kačjih glav, od katerih pa je bilo samo 762 od stru-

penih kač, za katere so izplačali 762 kron. Pokončevanje kač na Koroškem zelo napreduje, kar kaže dejstvo, da so v l. 1911 komaj polovico toliko kač pobili.

Samomor vojaka. V topničarski vojašnici v Beljaku se je ustrelil v pričo svojih tovarišev topničar Val. Krebs, ki je še le letos prišel k vojakom. Krebs je bil vedno zelo tih in miren človek in ni rad zahajal v družbo. Vzrok samomora je baje mržnja do vojaškega stanu.

Kaznovana mati. Dne 9. oktobra je čistila posestnica Marija Goševa gnojno jamo. Med delom se je odstranila za nekaj minut, šla v hišo, med tem pa je padla njena 14mesečna hčerka v jamo in se zadušila. Otroka so potegnili iz jame šele drugi dan. Neprevidna mati je dobila za svojo neprevidnost poleg kazni, da je izgubila na tako žalosten način svojega otroka pri deželnem sodišču v Celovcu za svojo neprevidnost še postavno določeno kazen 5 dni zapor.

Strop se je vdrl v gospodarstvem poslopu Maksa Tragačnika v okolici rastja. V neki sobici je spala dekla Cecilija Pichler s svojima dvema otrokama. Ko se je prebudila, je bil sin Florijan že zaduščen, hčerko in sebe pa je rešila.

Dvojni samomor. V Ložu pri Kotjem so našli drvarji na nekem skritem kraju v gozdu mrtva in zmrzljena v snegu moškega in ženske. Oba sta lepo oblečena in spadata med boljše stanove. Ne pozna jih nihče. Bržkotne sta izvršila samomor in sicer že pozno v jeseni, ker sta bili trupli zamrznjeni globoko v snegu.

RAZNO.

Umor v bolcanskem policijskem zaporu. Pred kratkim se je v bolcanski vojašnici cesarskih loveev zglasil "prostovoljec", ki je napravil na ljudi vtisk pijanega človeka. Oddali so ga v policijski zapor, kjer je izpovedal da se piše Franc Fronza. V policijskem zaporu sta se nahajala tudi Franc Machaschala iz Moedlinga in Anton Koren iz Kosca na Primorskem, prvi, ker ni imel prenočišča, drugi zaradi polne pijanosti. Ponoči je predramil ropot Machaschala iz spanja in na svojo grozo je opazil, da se je Fronza spravil nad Korena in da ga hoče umoriti. Svojo žrtev je tiščal za vrat in bil z glavo po tlaku. Ko se je Machaschala vrvaval na svojem ležišču, da bi bil poklical na pomoč, je skočil Fronza k njemu in ga hotel pograbit. Videč opasnost položaja se je Machaschala potuhnil. Nato je Fronza začel nag plehati okolo svoje žrtve in povabil tudi Machaschala, da se udeleži njegovega rajanja. Ta je ubogal in predlagal Fronzi, da pokliče natakarka z vinom, čemur je morilec pritrtil. Na klic je prihitel stražnik Arzenšek in oprostil Machaschala iz nevarnega položaja. Štirin stražnikom se je posrečilo po hudem boju da se noreca povežali; vsi poskusi, da bi Korena ubudili v življenje, so ostali brezuspešni. Preiskava je dognala, da je Fronza norec in da je v hipni pobesnelosti umoril Korena.

Slepar z zlatom. V Zadru so prijeli 33letnega zasebnika Antona Urliča iz Orebiča. Mož je živel silno potratno in je igral dosledno visokega in bogatega gospoda. — Kratko, nastopal je kot dovršen kavalir. Pripovedoval je, da je bil del časa v Transvaalu, kjer si je pridobil ogromno premoženje. Pri hišni preiskavi so našli v njegovih blagajnah čez 90 kg zlata v kosih. Seveda to ni bilo pravo zlato, marveč zlatu zelo podobna zmes iz bakra in cinka. Mož je prodajal to kot pravo zlato, češ da je zlato dobil v spremstvu nekega angleškega častnika ob vojaškem pohodu v notranjosti dežele za časa angleško-burske vojne. Našel je posebno v večjih mestih obilo odjemalcev in je pri tem izborno zaslužil. Zmes je dobival Urlič od neke trvdke iz Milana. Ker je imel Urlič jako fin nastop in ni nikdar štedil, so se mu posrečile večkrat izborne kupčije, ki so mu donosale ogromne svote dobička. Njegovo razkošno življenje je opozorilo policijo, da ga je začela nadzorovati in ga zasledovati, kar

je privedlo do odkritja njegove obsežne in dobičkanosne goljufije.

Samotsanski prior — svinjar. Državno pradžništvo v Kremsu je izdalo tiralice proti samostanskemu priorju daleč naokrog znane božje poti Marija Langegg pri Melku. Prior, pater Ignacij Bruckner, je star 47 let in je imel več let kaznjivo razmerje z neko učenko še pred njenim 12 letom. — Pred kratkim so ga naznanili, a še pred aretacijo se je posrečilo priorju, da je ubežal. Prior se je najbrže skril v nekem samostanu servitskega reda.

Velika železniška nesreča. Na angleškem kolodvoru Bromford-bridge je trčil brzovlak, ki je vozil s hitrostjo 90 km na uro, v osebni vlak, ki je stal na kolodvoru. Brzovlak je zavezil na nepravilno tir, oziroma se ni ustavil, ker so se vsled hude zmrzline pokvarile signalne naprave. Bila je tudi silna megla. Sinek je bil silen, več vozov je popolnoma razbitih. Neke ženske in enega otroka so potegnili izpod razvalin popolnoma razmesarjena. 50 oseb potnikov in železničarjev je težko, več pa lahko poškodovanih.

Nafta se je vnela. Iz Grosnyja poročajo: V tvornici za nafto tvrdke Ahverdov je izbruhnil požar v dveh vrtnih stolpih. Požar se je razširil še na tri druge stolpe.

50,000 KNJIŽIC

Pove kako zamorete ozdraviti doma.

Vsak mož, katari je bolan, bi moral pisati po to zanimivo brezplačno knjižico. Vredna je \$10.00 vsakemu bolnemu moškemu. Ta knjižica pove zdravemu človeku, kako se je treba čuvati bolezni. Mladenč, kateri je na potu, da se oženi, bo profitiral, ako čita to knjižico. Ako trpite na želodčnih teskočah, bodisi na slabi prebavi ali na zaprtju, ali na jetrih, drobu, ledvicah ali mehurni bolezni, slabih živcih, izgubljeni moči, nočnem gubitku ali na impotenci; zastrupljenju krvi ali siflisu, skrofulu, nečisti krvi; kapavki (triper) ali na kateri drugi spolni bolezni, ki je dobljena pred kratkim; ako ste slab, nervozen, melanholičen, vedno utrujen in telesno potrt, ali ako trpite na posledicah razuzdane mladosti, revmatizmu ali na kateri drugi moški bolezni — ta knjižica vam pove, kako zadobiti hitro in stalno zdravje tako in privatno na vašem domu. Pove razumljivo zakaj trpite in kako zamorete ozdraviti. Vsebuje take stvari, katere bi moral znati vsak mož, mlad ali star, reven ali bogat, samski ali oženjen, bolan ali zdrav in kateri bi se moral tudi ravnati po teh stvareh. Dobri nasveti, ki ji najdeti v tej knjižici, so velike vrednosti. Ako se ni drugim zdravnikom posrečilo ozdraviti vas, ne plašite se radi tega — ne obupajte, temveč pišite še danes po ta knjižpot k zdravju.

POŠLJITE KUPON ZA BREZPLAČNO KNJIŽICO ŠE DANES.

S tem, da nam pišete, nimate niti najmanjših obveznosti napram nam. Mi ne pošiljamo nobenih zdravil poprej, dokler niso naročena in plačana. Poštnino za knjižico plačamo mi in pošljemo jo v navadnem zaprtem zavitku, tako da nihče ne ve, kaj je notri.

DR. JOS. LISTER & CO., AUS. 801, 208 N. FIFTH AVE., CHICAGO, ILL.

Gospodje: — Pošljite čimprej vašo brezplačno knjižico na vaše stroške. Razume se, da s tem jaz nisem niti malo obvezan napram vam glede kakršnih stroškov.

Ime: _____

Naslov: _____

ZASTONJ
MOŽEM

Hranitev ljudstva

V teku zadnjih par let so zdravniki posvetili največjo pozornost vprašanju hranitvi telesa od zgodnje mladosti do zrele starosti. Sporazumeli so se na tem, da mnoge bolezni se lahko prepreči in ozdravi z pravilno hrano. Tako zdravljenje je lahko in ugodno. Potrebno je le izbrati hrano, ki vam ugaja in dokončati gotovo mero, katero morete in smete zavžiti. Če je vaš apetit slab in prebava počasna, rabite

Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino.

To dobro znano zdravilo bo ojačilo oslabele prebavne organe in bo reguliralo njihovo delo. Isto bo osnažilo čreva in jih ohranilo čista in močna. Priporočamo ga za:

ZAPRTJE,

BOLEČINE IN GRIZAVICO,

NEPREBAVNOST,

GLAVOBOL,

BLEDOST IN SLABOST,

NESPEČNOST,

ZGUBO TEKA,

SLAB POČUTEK PO OBEDU.

Rabite Trinerjevo Ameriško Zdravilno Grenko Vino, ko hitro zapazite najmanjši nered. Dajte to zdravilo dekletom in ženam, ki trpe vsled glavobola in bolečin v križu; dajte ga nervoznim, revmatičnim in slabotnim ljudem!

Za dobiti v lekarnah in pri

JOS. TRINER

1333-1339 So. Ashland Ave.

Chicago, Ill.

MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA

v Ljubljani, Prešernova ul. 3. Kranjsko

je največja in najvarnejša slovenska hranilnica.

Prometa koncem leta 1911

614.5 milijonov kron

Stanje hranilnih vlog

42 milijonov kron.

Rezervni zaklad

1 milijon 300 tisoč kron.

OBREŠTUE PO 4½% BREZ ODBITKA

Za vloge jamči rezervni zaklad hranilnice in mestna občina Ljubljanska z vsem svojim premoženjem in z vso davčno močjo v vrednosti 50 milijonov kron. Poslovanje nadzoruje c. kr. deželna vlada.

Denar pošiljajte po pošti ali kaki zanesljivi banki. Pri banki zahtevajte odločno, da se Vam pošlje denar le na "Mestno hranilnico Ljubljansko v Ljubljani" in ne v kako drugo manjvarno "Spar-kaso". Nam pa takoj pišite, po kateri banki dobimo za Vas denar. SVOJ NASLOV NAM PIŠITE RAZLOČNO IN NATANČNO.

Vsak slovenski delavec naj čita "GLAS SVOBODE"

8

"Glas Svobode"

THE VOICE OF LIBERTY
WEEKLY

Published by M. V. KONDA & CO
3622 W. 26 Street Chicago, Illinois.

Subscription \$2.00 per year.
Advertisements on agreement

Prvi svobodnomiselni list za slovenski narod v Ameriki.

'GLAS SVOBODE' IZHAJA VSAKI PETEREK in velja

ZA AMERIKO: Za celo leto.....\$2.00
za pol leta.....\$1.00

ZA EVROPO: Za celo leto.....\$2.50
za pol leta.....\$1.25

NASLOV ZA DOPISE IN POŠILJATVE JE
GLAS SVOBODE
3622 W. 26 STR. CHICAGO, ILL.

Pri spremembi bivališča prosimo naročnik da nam natančno naznani poleg NOVEGA tudi STARI naslov.

NEKAJ ČRTIC O IZSELJEVANJU.

Dr. Slanc.

(Nadaljevanje.)

Ameriško delo moramo obtoževati, ker preveč delavstvo izrablja telesno in duševno. Ameriški stalni delavci pa mora s Slovani tekmovali, ker so začetkoma vajeni slabše hrane, ki pa prejmljejo najnevarnejša dela, ki se plačujejo najbolje. Od kod to pride, da so Slovani tako pogumni, da se ne zbijajo nevarnosti dela, si pisateljica ne more prav raztolmačiti, ali ona misli, da smo Slovani fatalisti, — ("kakor Bog hoče; bo že Bog dal") — da so Slovani vajeni iz mladih let nevarnim delom, da zaničujejo nevarnosti in da so fizično trdne narave. V bolnišnicah strežnice prav dobro vejo, kdo je hudo bolan, po izraževanju boleti. Italijan upije v malenkostnem bolu, ako pa Slovan bolesto zakliče, je pa znamenje, da je hudo ali na smrt bolan. Lista mrtvecev, v delu ponesrečenih je velika v ameriški industriji. Slovanov je največ. Izmed 17.000 Slovencev neke združitev je bilo v enem letu v delu ubitih 95 in za vedno hromih 85.

V Ameriki je dosti podpornih društev proti nesrečam. Slovani so v tem oziru najboljše organizirani. Neko hrvaško zavarovalno društvo izplača za slučaj nesreče, kateri sledi smrt, 800 dolarjev proti mesečni plači 56 centov. — Pisateljica meni, da bi podjetniki morali drugače delo vravnati, ako bi Slovanov, Italijanov ne imeli kateri vstopajo na po nesrečah izpraznjena mesta, bi morali skrbeti za več varnostnih priprav.

Pisateljica meni, da v tem trdnem, nevarnem delu avst. Slovani v Ameriki dosti zaslužijo. Oni živijo boljše v Ameriki kakor doma in nekaj denarja le pošljejo domu, dasi teh denarjev čim dalje ne bo veliko. Začetkoma so slovenski izseljenci pošiljali domu do 80% zaslužkov, zdaj pošiljajo manj. Nemara tudi Slovan v Ameriki že boljše živi, si privoščijo boljše hrano in obleko. Obleko gotovo. Komaj si je naš mož kaj v Ameriki zaslužil, si kupi lepo obleko in svoji ženi, če jo ima tam, klubuk in moderno mestno obleko. Domu prihaja vsak lepo oblečen, — ženske morda večasih s predrago obleko. Začetkoma so naši ljudje prihranke v svojem kovčku shranjevali, iz katerih jim je lahko bil denar vzet, zdaj pa že poznajo banke in pošiljatev denarja po bankah. Radi prikrivajo nekateri prihranke, da se ne izve. Neki Američan je izračunal, da je šlo v 7 letih (1900—1907) na Madjarsko (Hrvaško) denarja 22,917,566 dolarjev — (dolar 5 K) in v Avstrijo 22,452,492 dolarjev. To je pa najmanjši del odposlane denarja, dosti več se ga pošlje po bankah ali se ga nese domu.

Dosti Slovanov ostaja vedno v Ameriki. Marsikateri si kupi hišo, in si jo sežida. Neki dr. Roberts je nase v rudarskem mestu Sheandvah, da tvorijo Slovani 60% vsega prebivalstva, ki lastijo 25% vseh posestev, ki imajo investiranih 120,000 dolarjev v cerkvi, župnišču — šolah. Vse vkup je vredno premoeenje 1,320,000 dolarjev. In to premoženje se je pridobilo v 15—20 letih. Med Če-

hi, Poljaki obstajajo družitve v svrhu shranjenja denarja. Skupina 81 takih družb ima okoli 6 milijonov dolarjev premoženja. Uprava teh društev je prav navadna brez plačanih uradnikov. Te posojilnice zidajo marsikateremu hišo. Slovani imajo svoje banke, nekateri dobro trgujejo. Nekateri Slovenci so bogati trgovci. Tako belokranjski rod Vertinov. Ta rod pozna pisateljica. — Krčmarji so pa radi Slovani in posebno Slovenci. Licenca za pridobitev krčme, "salona" je draga, do 1200 dolarjev. Za upravo se da tudi toliko. Krčmarji vspevajo. Žena ima na stanovanju in hrani fante v navadnih hišah. Krčmarji so v Ameriki, kakor doma nekaj plemstva med kmeti, — so uplivni ljudje. Na Slovenskem misli bogatejši kmet na to, da spravi svojo hčer v zakon s sinom kakega krčmarja. Slovapski kapital je v Ameriki baje velikanski. Poljaki so imeli leta 1900 samo v mestnem premoženju 600 milijonov dolarjev. Samo v Chicagi ga baje imajo do 10 milijonov dolarjev.

PREKLIC.

G. Josip Klepee, zastopnik edinega slovenskega lista v Jolietu nam je pisal priporočeno pismo s "retur recipisom", ki se glasi: "Gospodje!

"Ker ste ponatisnili iz "Nar. Vestnika" članek, ki je napadel mojo čast, češ, da sem se predstavljal ponekod v Minnesoti kot zastopnik "N. V."; prosim bodite toliko lojalni in ponatisnite tudi pojasnilo, oziroma preklie, ki ga je priobčil "N. V." dne 16. t. m., da mi daste zadoščenje.

Spoštovanjem

Josip Klepee
Joliet, Ill."

Na to smo g. Klepecu odgovorili, da nam naj pošlje Narodni Vestnik in sicer številko, v kateri je bil tisti preklie. List smo prejeli in da damo g. Klepecu zadoščenje, priobčimo tisti "preklie" v celoti, kakor ga je priobčil N. V. in kakor nam ga je začrtal g. Klepee sam. "Preklie" se glasi:

V pojasnilo.

V štev. 89 našega lista pisali smo o čudnih manevarih zastopnika Amerikanskega Slovence, da se je izdajal tu v Minn. Mr. Klepee ponekod tudi kot zastopnik "N. V." Iz zanesljivejših virov smo sedaj zvedeli, da ni temu resnica; torej izjavljamo resnici na ljubo, da nismo v tem oziru po g. K. nič oškodovani.

Da je pa prišel g. Klepee v Minnesoto in začel zahrbtno napadati "N. V." in nameravano Slov. Zavetišče, to je pribita resnica; o tem imamo dovolj dokazov.

Povedano mu je bilo v obraz in dokazano, da ne dela prav in za korist svojega naroda; toda kako se znajo taki gospodje izgovarjati kadar pridejo v kake škripce je res karakteristično. Na vprašanje, zakaj se tako obrekuje in meče blato in pesek v oči narodu smo dobili odgovor: "Well, business je business" in "naši noročniki radi čitajo kadar se malo prepiramo". Prav lep značaj "katoliškega" lista; toraj da zamore da radi čitajo kadar se malo prepirajo in če nima opravičenega prepira, si ga mora pa zmišljati in ljudi obrekovati; to je dandanašnji princip "edinih" katoliških žurnalistov.

Gospoda, če mislite na ta način pripeljati naš narod do izobrazbe in napredka, se zelo motite, ali se pa najbrže bojite izobraženega naroda zatoraj hujskate proti vsemu, kar je za napredek in povzdigo. Mi smo prepričani, da bode naš narod kmalu uvidel kateri vodniki mu želijo več dobrega; narod bode lahko sodil. Dobro delo ne rabi nobene farizejske hvale, isto se samo hvali. G. Klepee nam je pa s svojim obrekovanjem delal le lepo reklamo, za katero se mu zahvaljujemo.

Uredništvo in Upravništvo.

S tem smo storili svojo časniškarsko dolžnost. G. Klepee, ali Vi tako pojasnilo imenujete preklie? Po našem mnenju je to "gorka zausnica", katero Vam je dal Narodni Vestnik in ker ste hoteli, da Vam eno pripelje tudi Glas Svobode — evo je Vam!

Čitatelji in vsi tisti, ki vidijo to "pojasnilo" pa so prišli do prepričanja, da list, katerega Vi zastopate je nasproten narodnim težnjam, deluje odprto proti narodu, ki Vas živi, deluje in ruje proti Slov. Zavetišču in namesto da bi delovali na slogo med narodom, pa sejete prepir, kot da brez istega ne bi mogli izhajati. Kaj ne, boj hočete, ker Vaš obstoj je odvisen od boja, ker ste spoznali, da v miru bi prehitro poginili, zato je treba take "nesramne" reklame. Ali ste tudi Vi eden tistih, katerim namen posvečuje sredstva? Tako vsaj povzamemo iz tistega "preklia", ki ga je priobčil N. V.

Kedar bo N. V. preklical svoje "pojasnilo" pa bomo tudi mi preklicali in Vam dali "zasluženo" zadoščenje.

DOSTAVEK: Da pa ne bo kateri mislil, da smo preklicovali dopise od naših dopisovateljev, naj tu omenimo, da gornje pojasnilo se istih prav nič ne tiče in ostane pri tem, kakor je bilo pisano v listu.

Predno zaključimo, naj na tem mestu tudi mi izrečemo našo iskreno zahvalo g. Klepecu za brezplačno reklamo za naš list.

Ured. in Uprav. Gl. Sv.

DOPISI

Calumet, Mich.

V štev. 4 našega lista, v kateri se vidijo kaplan, nadškof in monsignor ste dokazali, da je ona prisega, ki je bila natisnjena v listu, resnična. Sicer pa, ako smo poštejni in če držimo na svetost prisega, tedaj se moramo zanašati na istinitost iste, ker je isto potrdil pod prisego tisti, ki jo je res moral položiti. Dokler Kranjec ne dokaže, da je P. A. Seguin krivoprisegel, moramo vrjeti, da je tako kakor je bilo pisano v Glas Svobode in da se prisega doslovno tako glasi in da je bila kot taka tudi položena od rimsko-katoliškega duhovna. To je jasno kot beli dan. Večina katoliškega ljudstva na Calumetu vrjame vam in se zgražajo nad pisavo A. S. oziroma na pisavo pikastega Kranjca in petelina Sojarja. Samo enih par je takih, ki pravijo, da se mora gospodom vrjeti, ker oni več vedo, ki so študirali in božji namestniki. Sojarju, Kranjcu in nekaterim popovskim grabežem seveda ni prav, da ljudstvu odpirate oči. Ljudstvo se prebujajo; Sojar, Kranjec in Pollack se pa na vse načine mučijo in lažejo, da bi to ljudstvo nazaj držali, kajti z zaspanci se lahko dela kar hoče.

Calumet ste vi čikažani prištvali vedno k enim najnazadnjaškim naselbin, primerjali ste ga s Jolietom, toda niste nas prav opazovali. Res je da smo bili v nazadnjstvu prvi za Jolietom, vendar tega ne dopuščamo več; danes je vse drugače in temu se imamo zahvaliti naprednemu časopisju Gl. Svobode in Proletarcu, ki sta tako odločno nastopala v vsih oziirih. Dokaz temu je, da imamo že štiri svobodomiseln podporna društva in to peto se v kratkem ustanovi. Socijalizem je tudi dobro razširjen.

Razume se, da se tudi naš gospod Klopčič jezijo, ker ljudje niso več tako zvesti in radodajni, kot so bili one čase, ko so gospod k nam prišli.

Ne dolgo tega so gospod priredili fair ali kakor ga oni nazivljejo cerkveni semenj. Ne mislite, da so gospod prodajali svetnike in svetnice iz oltarja. Ne, tega ni storil. Zbobjnal je skup nekaj ovčič in tudi sam je vzdignil svoje dostojanstvo in šli so na fehtanje. Vzeli so vse, kar je kedo dal, (seve oni bi najrajše vzeli capake). Nafehtali so: razne obleke, bicikelj; punčike, zajee, premog, krompir, prašičke in vrag si ga vedi kaj še vse to je romalo na "štrand" v cerkev. Kram je bilo osem, ne smemo pozabiti, da prašički so bili tudi v cerkvi in pri vsaki krami so bile štiri devojke. Na sredi cerkve je bilo kolo z srečkanje; gorenje stvari so izžrebali na tem kolesu. Par ovčič in gospod so neprestano letali po cerkvi in nadzorovali semenj in prodajali "umare". Kdor je hotel priti na semenj je moral pri

vratih plačati 10c in komaj je pokazal nos v božji (!) hram, že so ga obkolili od vseh strani razni semnarji z "umarami". Če slučajno človek ni hotel kupiti "umar" pa so ga kramarice zasmehovale in s prstom nanj kazale. Kuharica Johanga je tudi "umare" stavila in imela veliko srečo. Eni pravijo, da je ta sreča od tod ker stanuje pod blagoslovljeno streho. Gospod so se tudi večasih vsedli pri kaki krami, da se odpočijejo.

Naš gospod pa imajo jako veliko privlačno silo. Semenj je trpel celih 14 dni, ker v enem tednu kakor se je v začetku zaključilo ni prišlo dovolj capakov v blagajno. Nekateri omožene kramarice so bile kar cele večere pri svojih štantih.

Gospod so rekli, da se je semanj prav dobro obnesel in da so semarji pustili lepo svoto capakov. Kako pa tudi ne. Samo prašiček, težak dva funta, je prinesel nekaj nad \$50.00, eden zajee \$25.00, bicibelj \$500.00 in takoj naprej. — Vendar so se pa gospod še jezili, da semenj ni prinesel toliko, kolikor so oni pričakovali. To vsak rad prizna, kdor je bil navzoč in na lastne oči videl ta semenj v katoliški cerkvi.

Na semenj so prišle največ tiste ovčice, ki so omenjene reči skup znosile in jih tudi prav drago plačale, da so jih nazaj dobile. Tudi katoliški dramatični klub Phoenix (pravo slovensko ime) je priredil v cerkvi dve igri. Pri prvi igri so bile vstopnice po 25c in pri drugi pa 50c. Predstave so bile jako slabo obiskane in pri drugi predstavi ni bilo vsih skupaj nad 20 oseb. Ali niste videli, kako je potem Glasnik točil krokodilove solze ter kričal, da se nič ne brigamo za narodnost in očital, da ni bilo videti še celo onih, katerim je narodnost vedno na jeziku. Vprašam vas, za kakšno narodnost se je šlo tukaj? Ali se niso igre priredile za korist cerkve in farške bisage? Ali res mislite, da je ljudstvo še vedno tako trapašto, kot je bilo nekedaj? Ljudstvo se je že nasitilo tega večnega daj in daj. Zakaj? Ali mislite, da ljudstvo res nima nobenega presodka in da tudi ne ve, da ste pisali nasproti narodnim težnjam, narodnem Zavetišču? Bežite no, pa pojte se solit s tako narodnostjo, kot jo nam vi mečete v obraz, na sramoto celemu narodu!

V Kinezarju sem videl tudi dopis iz naše naselbine s podpisom: Mesarski Janez. Jaz sem gruntal in gruntal kedo bi mogel biti ta Janez. Po naključju pa sem zvedel, kedo je ta mesar resnice. — Prišel sem v nek javen lokal in tam sem nategnil na ušesa tajinstven pogovor, v karem se je hvalil tisti Mesarski Janez, da je napisal oni dopis v Kinezarja ali kakor ga že imenujete in tudi v lokalni list, ter da bo on sfiksati te proklete socijaliste. Vprašal bi tistega Janeza, kako si more on navzeti priimek "mesarski", ko še ne pozna telice od bikečička. Nadalje praviš, da ti in katoliški prištaši, če prav polnite farške bisage še vedno imate več kot pa socijalisti. To rad vrjame, ker socijalisti še niso nobenega štora bustalj in nikogar opeharili, najmanj pa tisti nekdanji hrvaški štor. Capito?

Pozdrav vsm svobodomislecem in socijalistom.

Obloški Tonček.

DELO SE DOBI v gozdu za "kerle" in drva sekati. Plača za eno klastro je \$1.15 in od kerlov pa od 1000 čevljev \$1.00. Delo se dobi pri I. Stephenson Co., Camp 4, Ralph, Mich. Pišite v slovenskem jeziku na Val. Candoni, Camp 4, Ralph, Mich. 2-21

SLOVENCIPOSEČAJTE "Little Bohemio"

kjer se toči izborno importirano pilsensko, Anheuser Bush in Olympia pivo. Vse vedno na čepu!

Izvrstna kuhinja. Flaa vasa in smodke.

Za obilen pocer se priporoča.

CYRIL FIALA, Prop.

Loomis Str. v neposredni bližini Blue Island Av. in zap. 18. ul.

BERNARDOVA VINARNA

in veletrgovina

S. Californijskimi in Importiranimi vini, žganjem in likeri se nahaja na

1903 Blue Island ave. — Tel. Canal 842

Imamo samo čista prirodna vina.

Sp. cijaliteta: Mt. Blanche Champagne.

Razpošiljamo na vse dele Združenih držav in samo proti predplači z naročilom. Pišite po cenik.

Vsa pisma naslovite na

JOS. BERNARD,

1903 Blue Island ave. Chicago, Ill.

Možjeozdravljeni v 5dneh

VARICOCELE HYDROCELE BREZ NOŽA IN BOLEČIN.

Ozdravim vsacega, kdor trpi na Varicocele, Structuri; dalje ozdravim nalezljivo zastrupljenje, živčno nezmožnost, vodenico in boleznitisočih se moških. Priidite k nam vsi, ki ste se neuspešno ozdravili pri drugih zdravnikih. Moja 15 letna oraksa vam je na razpolago in jamči poplno ozdravljenje. Govorimo v vseh jezikih.

Ozdravim pozitivne želedec, pljuča, ledice in neprilike v jetrih. (Za neuspešno ozdravljenje ni treba plačati.)

TAJNE MOŠKE BOLEZNI

GUBA NAGONA, BOLEZNI V LEDICAH IN JETRIH zdravim hitro za stalno in tajno. Živčene onemoglosti, slabost, napor, zastrupljenje in zguba vode.

PLJUČA

naduho, Bronchitis, srčne bolezni in pljučne zdravim po moji najnovejši metodi.

Nasvet zastoj.

STALNO OKREVANJE

SPECIALIST ZA MOŠKE IN ŽENSKÉ.

ZASTRUPLJENJE KRVI

In vseh drugih kožnih boleznih, kakor prišče, lucije, onemoglost itd.

ŽENSKÉ BOLEZNI

beli tok, bolečine v ozature, garje, otokline, podju in druge organske bolezni zdravim za stalno.

Preiskovanje zastoj.

DR. ZINS, 183 N. Clark St. Chicago

Odprto od 8 zjutraj do 8 zvečer. Ob nedeljah od 8 zjut. do 4 pop.

Pilsen Auditorium

Restavracija in Bufé

JOS. FALTA, lastnik

1657-61 Blue Island Ave., Chicago.

Največje dvorane na zapadni strani Chicago.

Importiran Pilsner, Anheuser-Bush, Michelob in r. mater vedno na čepu. Importirana vina in cigare.

TELEFON CANAL 4250.

Čemu pustitiš od nevednih zobozdravnikov izdirati svoje, močje se popolnoma zdrave zobe? Pusti si jih zaliti s zlatom ali srebrom, kar ti za vselej dobro in po najnižji ceni napravi

Dr. B. K. Šimonek

Zobozdravnik.

544 BLUE ISLAND AVE. CHICAGO, ILL. Telefon Canal 2127.

Pijte najboljše pivo

Edelweiss

Peter Schoenhofen Brewing Co.

PHONE: CANAL 9 CHICAGO, ILL.

Hranidanesi!

Imel boš jutri!

Prični še to večer!

44 polletno izplačevanje obresti na hranilnih vlogah. Obresti bodo kreditirane 1. januarja, in bodo izplačljive ali pa pripisane glavnici gori omenjenega dne.

Nove hranilne vloge, ki pridejo do 15. januarja nesejo obresti od 1. januarja naprej.

INDUSTRIAL SAVINGS BANK

2007 BLUE ISLAND AVENUE.

Odprto v sobotah večer ob 6 do 8 ure. — Gotovina nad pol milijona.